

Raport z realizacji
gminnego programu ochrony środowiska
obejmującego okres sprawozdawczy
dwóch lat kalendarzowych – 2013 i 2014

Zamawiający:

Miasto i Gmina Nakło nad Notecią
Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią
ul. Ks. P. Skargi 7
89-100 Nakło nad Notecią

Wykonawca:

Green Key Joanna Masiota - Tomaszewska
ul. Nowy Świat 10a/15
60-583 Poznań
www.greenkey.pl

Raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska obejmującego okres sprawozdawczy dwóch lat kalendarzowych – 2013 i 2014

Właściciel Firmy

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autor opracowania:

mgr Joanna Walkowiak – Kierownik Zespołu Projektowego
mgr Andrzej Karkowski
mgr Wojciech Pająk

Grudzień, 2015 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	5
1.1. PODSTAWY MERYTORYCZNE OPRACOWANIA	5
1.2. STATYSTYCZNE INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE NAKŁO NAD NOTECIĄ W LATACH 2013-2014	6
2. STAN ŚRODOWISKA W LATACH 2013-2014	8
2.1. ZASOBY WODNE	8
2.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB	9
2.3. PRZYRODA	10
2.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	11
2.5. HAŁAS	15
2.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	15
2.7. POWAŻNE AWARIE	15
2.8. GOSPODARKA ODPADAMI	16
3. OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ W OKRESIE OD STYCZNIA 2013 R. DO GRUDNIA 2014 R.	19
3.1. ZASOBY WODNE I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	19
3.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB	31
3.3. PRZYRODA	36
3.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	41
3.5. HAŁAS	50
3.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	52
3.8. POWAŻNE AWARIE I INNE ZAGROŻENIA	54
3.9. GOSPODARKA ODPADAMI	57
3.10. EDUKACJA EKOLOGICZNA	64
3.11. RACJONALIZACJA ZUŻYCIA SUROWCÓW, ENERGII	66
4. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	69
4.1. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ CELI EKOLOGICZNYCH	69
4.2. PODSUMOWANIE KOŃCOWE	71
SPIS TABEL	74
SPIS WYKRESÓW	75

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY MERYTORYCZNE OPRACOWANIA

Niniejszy dokument dotyczy przyjętego uchwałą Nr XL/827/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r. „**Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020**”.

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2013 poz. 1232 ze zm.) organ Gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu ochrony środowiska (zwany dalej Raportem), który przedstawia Radzie Miejskiej. Po przedstawieniu Raportu organowi wykonawczemu dokument ten ustawowo zostanie przekazany organowi wykonawczemu powiatu.

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2014 r. Gmina sporządza na bieżąco kolejne raporty z realizacji zadań określonych w Programach ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1235 ze zm.) opracowany Raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego Programu ochrony środowiska (zwanego dalej Programem). W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji każdego z zadań wytyczonych w Programie. Porównanie uzyskanego obrazu ze stanem polityki ochrony środowiska Gminy Nakło nad Notecią opisanym w Programie powinno dać odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu udało się zrealizować przyjęte założenia oraz przedsięwzięcia.

Niniejszy Raport weryfikuje i ocenia wykonanie celów wyznaczonych w Programie ochrony środowiska Gminy Nakło nad Notecią w odniesieniu do działań podjętych i zrealizowanych w latach 2013-2014.

W Programie sformułowano cele ekologiczne na podstawie diagnozy i prognozy stanu środowiska, a także uwarunkowań polityki ekologicznej na tle głównych dziedzin rozwoju i związanych z nimi kierunków presji na środowisko. Przedsięwzięcia i zadania ujęte zostały w Raporcie w grupach zgodnych z celami określonymi następująco w Programie:

- Cel ekologiczny: modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno – ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców.
- Cel ekologiczny: zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody.
- Cel ekologiczny: ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych.
- Cel ekologiczny: zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią.
- Cel ekologiczny: utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów.
- Cel ekologiczny: zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
- Cel ekologiczny: ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznym.

- Cel ekologiczny: racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych.
- Cel ekologiczny: upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej.
- Cel ekologiczny: minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego.
- Cel ekologiczny: rozwój gospodarki odpadami.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych od następujących jednostek:

- Urzędu Miasta i Gminy w Nakle nad Notecią,
- Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią,
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Bydgoszczy,
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy,
- Zarządu Dróg Powiatowych w Nakle nad Notecią,
- Nadleśnictwa Bydgoszcz i Szubin,
- Komunalnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Nakle nad Notecią,
- Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych,
- Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu,
- Głównego Urzędu Statystycznego - Bank danych lokalnych,

W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska za lata 2013 - 2014 były:

- sprawozdania z wykonania budżetu Gminy,
- sprawozdania statystyczne przekazywane do GUS za lata 2013 - 2014,
- sprawozdania z realizacji programu ochrony powietrza,
- uchwały, postanowienia, pozwolenia, decyzje, porozumienia.

1.2. STATYSTYCZNE INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE NAKŁO NAD NOTECIĄ W LATACH 2013-2014

W kolejnych tabelach zestawiono różne informacje wstępne dotyczące wysokości dochodów jednostki i jej wydatków, w tym poniesionych na ochronę środowiska w okresie sprawozdawczym, czyli w latach 2013-2014.

Tabela 1. Dochody ogółem, w tym otrzymane dotacje w latach 2013-2014

Wyszczególnienie (zł)	rok 2013	rok 2014
Dochody ogółem	95456828,60	109466462,43
Otrzymane dotacje	18303959,78	32759374,37
Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	1199716,60	13944162,64
Środki z budż. państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie progr. i proj. realizowanych	14875,94	38401,82

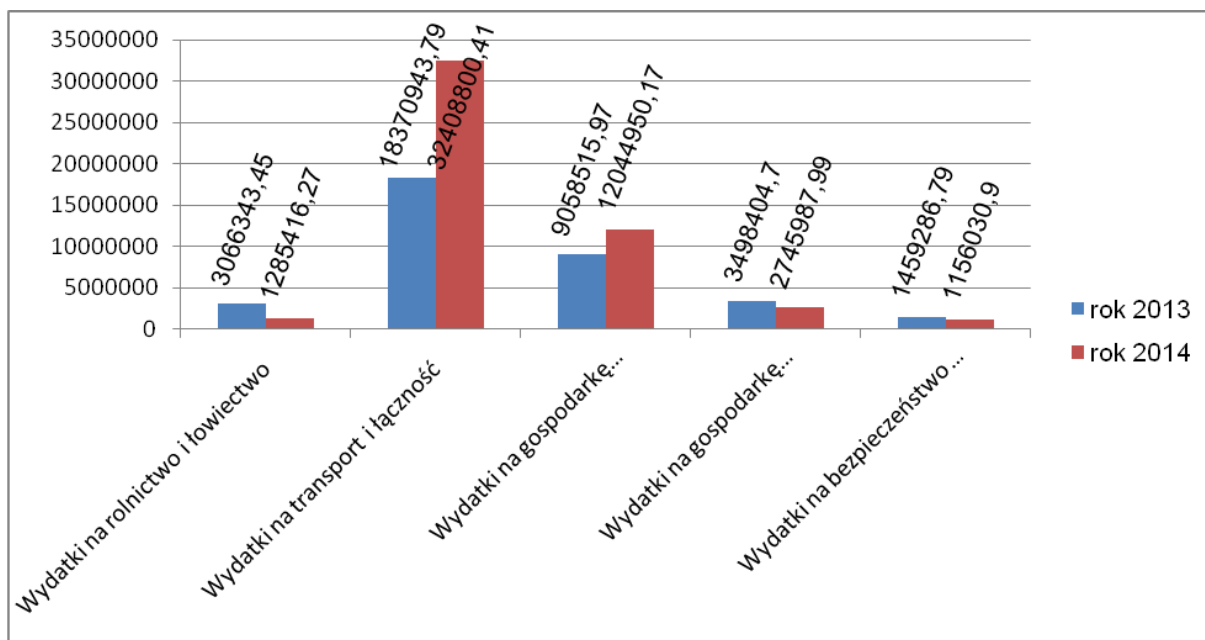
Wyszczególnienie (zł)	rok 2013	rok 2014
z udz. śr. z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE		
Płatności w zakresie budżetu środków europejskich	228846	315008

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2013-2014

Tabela 2. Wydatki ogółem, w tym na ochronę środowiska w latach 2013-2014

Wyszczególnienie (zł)	rok 2013	rok 2014
Wydatki ogółem	106516877,79	121310360,76
Wydatki na rolnictwo i łowiectwo	3066343,45	1285416,27
Wydatki na transport i łączność	18370943,79	32408800,41
Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	9058515,97	12044950,17
Wydatki na gospodarkę mieszkaniową	3498404,70	2745987,99
Wydatki na bezpieczeństwo i ochronę przeciwpożarową	1459286,79	1156030,90

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2013-2014

Wykres 1. Wydatki, w tym na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w okresie sprawozdawczym

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2013-2014

Wydatki na dział gospodarka komunalna i ochrona środowiska, z którego finansowanych jest najwięcej inwestycji i działań związanych stricte z ochroną środowiska przedstawiały się następująco:

- w roku 2013 – 9 058 515,97 zł,
- w roku 2014 – 12 044 950,17 zł.

Oznacza to, że wydatki na ten cel stanowiły odpowiednio:

- w roku 2013 – 8,50 % całości wydatków,
- w roku 2014 – 9,92 % całości wydatków.

2. STAN ŚRODOWISKA W LATACH 2013-2014

2.1. ZASOBY WODNE

Stan wód powierzchniowych na terenie Gminy nie jest zadowalający, co potwierdzają dane monitoringowe WIOŚ zamieszczone w dalszej części. Stan wód utrzymuje się na złym poziomie od wielu lat.

W ostatnich latach na terenie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią nie prowadzono jednak badań monitoringowych wód powierzchniowych, co znacznie utrudnia ocenę jakości zasobów wodnych w tym rejonie.

Rzeki na terenie jednostki były badane ostatni raz w roku 2002. Wszystkie ciekły charakteryzowały się nieodpowiadającą normom klasą czystości wód.

Tabela 3. Wyniki monitoringu rzek z terenu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią

nazwa ciek	kilometr	nazwa punktu	lata badań	klasa czystości wód
Kanał Bydgoski	0	ujście do Noteci	1998	nie odpowiadająca normom
			2002	
			2003	
			2004	V
			2005	
			2006	
Rokitka	18	pow. Dębowa (Małocin)	1997	III
			2002	nie odpowiadająca normom
			2003	
	14	pow. Sadek (Dębowo)	1997	nie odpowiadająca normom
			2002	

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz, Program ochrony środowiska

Rzeka Noteć była badana w punktach poza Miastem i Gminą Nakło nad Notecią. W roku 2012 WIOŚ opublikował wyniki pomiarów za rok 2012 w m. Lubostroń w gminie Łabiszyn (pow. żniński). Stan wód pod kątem oceny bakteriologicznej był zadowalający.

Rzeka Noteć przyjmuje bezpośrednio oczyszczone ścieki z oczyszczalni w Kruszwicy – 2,6 tys. m³/d, Inowrocławiu – 12,5 tys. m³/d, Barcinie – 1,8 tys. m³/d, Łabiszynie – 712,0 m³/d i Nakła nad Notecią – 2,7 tys. m³/d, ale także poprzez sieć rowów melioracyjnych z: Dąbrowy Mogileńskiej, Nowej Wsi Wielkiej, Złotnik Kujawskich i Potulic w ilości – 2,0 tys. m³/d. Badania potwierdziły, że wody Noteci nie spełniały wymogów II klasy w zakresie wskaźników fizykochemicznych. Zdecydowały o tym parametry: biogenne - fosforany, azot Kjeldahla, zasolenia – przewodność w 20°C. Stan sanitarny uległ pogorszeniu (w porównaniu z 2011 rokiem) z dobrego do zadowalającego. W porównaniu z badaniami z 2011 roku, w zakresie fizykochemicznym nie odnotowano znaczącej poprawy. Oceniając jakość wód Noteci, należy podkreślić utrzymujący się negatywny wpływ przemysłu chemicznego, szczególnie na parametry związane z zasoleniem wód. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w zlewni rzeki powoduje również odprowadzanie do wód zwiększonego ładunku biogenów, co przy silnie przekształconym reżimie hydrologicznym przyczynia się do degradacji środowiska wodnego.

Uzupełnieniem monitoringu wód były badania jakości wód podziemnych.

Według sprawozdania z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa w 2013 r. (brak danych za rok 2014) w granicach Gminy w okresie sprawozdawczym znajdował się 1 punkt pomiarowy wód podziemnych. Ocena jakości wód okazała się niekorzystna, w Potulicach jakość wód określono w klasie IV.

System monitoringu wód uzupełnia monitoring składowiska odpadów. Otrzymane wyniki analiz pokazują, że wody podziemne w rejonie składowiska odpadów w miejscowości Rozwarzyn w piezometrach charakteryzowały się wodami zadowolającej i bardzo dobrej jakości w obu latach okresu sprawozdawczego. Tylko w piezometrze PII zanotowano incydentalne podwyższone wartości ogólnego węgla organicznego (OWO), ołowiu i miedzi, które mieściły się w II i III klasie. W piezometrze VIIa notowano natomiast incydentalne przekroczenia I klasy wód w zakresie cynku, OWO, przewodności (w II klasie) i miedzy (tylko w roku 2014).

Jak podaje raport z monitoringu na podstawie analizy porównawczej wyników z 2012 r. stwierdzono, iż największa zmienność charakteryzuje koncentracje ogólnego węgla organicznego, ale były to zmiany o charakterze epizodycznym. Pozostałe badane wskaźniki posiadały stężenia na zbliżonym poziomie, co do rzędu ich wielkości.

2.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB

Stan gleb na terenie Gminy ocenia się jako dobry, choć brak jest kontroli nawożenia i stosowania środków ochrony roślin. Nie było prowadzonych do tej pory badań gleb w ramach Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski.

Ochrona powierzchni ziemi i gleb jest regulowana na poziomie lokalnym poprzez uchwalane MPZP. Na poziomie tego aktu prawa miejscowego możliwe jest ograniczanie odrolnienia gruntów chronionych, przeznaczanie pod działalność rolniczą obszarów o cennych zasobach gleb i dopuszczanie na mniej zasobnych np. funkcji mieszkaniowych.

Nie da się jednak całkowicie utrzymać w funkcji rolniczej gruntów prywatnych i każdego roku następuje ich wyłączenie z produkcji rolniczej.

Ze względu na rolniczy charakter gminy (prawie 69 % powierzchni jednostki), a także jakość wód powierzchniowych konieczna jest edukacja rolników w zakresie właściwego użytkowania gleb. Było to realizowane poprzez wdrażanie przez rolników zasad Kodeksu Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej oraz programów rolnośrodowiskowych. Rozpowszechnianiem i wdrażaniem informacji wśród rolników zajmują się głównie Ośrodki Doradztwa Rolniczego oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Izba Rolnicza.

Tabela 4. Zmiany powierzchni użytków rolnych w okresie sprawozdawczym

Powierzchnia (ha)	2012	2013	2014
Powierzchnia geodezyjna	18693	18693	18693
użytki rolne razem	12954	12864	12859
użytki rolne - grunty orne	8566	8542	8537
użytki rolne - sady	82	64	63
użytki rolne - łąki trwałe	3114	3093	3093
użytki rolne - pastwiska trwałe	403	408	407
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	209	207	209

Powierzchnia (ha)	2012	2013	2014
użytki rolne - grunty pod stawami	435	387	387
użytki rolne - grunty pod rowami	145	163	163

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2012-2014

Innym typem działań związanych z ochroną powierzchni ziemi i właściwym użytkowaniem gleb są melioracje, czyli działania mające na celu utrzymanie pożądanej wilgotności gleb lub osuszanie.

Starosta Nakielski posiada kompetencje w zakresie nadzoru nad utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (rowy i drenowanie) na terenie gminy. Ich bezpośrednim utrzymaniem zajmują się natomiast spółki wodne oraz właściciele gruntów zmeliorowanych. Natomiast kompetencje w zakresie utrzymania wód oraz urządzeń melioracji wodnych podstawowych (kanały, wały przeciwpowodziowe, przepompownie, rolnicze zbiorniki wodne, budowle i urządzenia piętrzące) należą do Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

KP ZMiUW w okresie sprawozdawczym zajmował się utrzymaniem obszaru zmeliorowanego o powierzchni 3 819,67 ha. Eksploatowanych jest także 279,8 km rowów melioracyjnych.

Gminna Spółka Wodna obejmuje swoją działalnością obszar zmeliorowany w ilości 2 311 ha co stanowi 62 % ogólnej powierzchni zmeliorowanej w gminie Nakło nad Notecią z tego 1 185 ha stanowią grunty orne oraz 1 126 ha stanowią łąki i pastwiska. Rowów szczegółowych Spółka posiada 187,1 ha, studni drenarskich 260 szt., rurociągi 15 586 m, przepusty 2 516 m, wyloty 229 szt., syfony 2 szt., akwedukty 1 szt., mnichy 1 szt., szandory oraz 1 255 ha drenowania.

2.3. PRZYRODA

W Gminie w okresie sprawozdawczym stan terenów zieleni urządzonej oraz obszarów objętych formami ochrony przyrody przedstawia kolejna tabela.

Tabela 5. Powierzchnia i ilość obszarów prawnie chronionych, terenów zieleni urządzonej oraz lasów w okresie sprawozdawczym

Wyszczególnienie	Jednostka	rok 2012	rok 2013	rok 2014
obszary prawnie chronione ogółem ¹	ha	356,3	356,43	356,43
rezerваты przyrody	ha	118,2	118,33	118,33
obszary chronionego krajobrazu razem	ha	170,0	170,00	170,00
użytki ekologiczne	ha	68,1	68,10	68,10
pomniki przyrody	szt.	54	61	61
parki spacerowo - wypoczynkowe	szt.	3	3	3
	pow. ha	10,5	10,5	10,5
zieleńce	szt.	13	13	13
	pow. ha	4,0	4,0	4,0
zieleń uliczna	ha	6,8	6,8	6,8
tereny zieleni osiedlowej	ha	27,3	23,54	23,54
udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	0,2	b.d.	0,2
żywopłoty	m	8167	7267	7267
nasadzenia drzewa	szt.	97	157	105

¹ wartość ta nie stanowi sumy poszczególnych form ochrony przyrody, różne obszary mogą być położone w ramach innych obszarów

Wyszczególnienie	Jednostka	rok 2012	rok 2013	rok 2014
nasadzenia krzewy	szt.	1244	550	218
ubytki drzewa	szt.	142	107	51
ubytki krzewy	szt.	1220	980	140
powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	3474,7	3468,79	3469,12
powierzchnia lasów	ha	3415,8	3410,11	3410,30
lesistość w %	%	18,3	b.d.	18,2
las publiczne ogółem	ha	2830,0	2824,31	2824,50
las publiczne Skarbu Państwa	ha	2791,6	2785,91	2786,10
las publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	2789,6	2784,15	2784,34
las publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	2,0	1,76	1,76
las publiczne gminne	ha	38,4	38,40	38,40
las prywatne ogółem	ha	585,8	585,80	585,80
powierzchnia gruntów nieleśnych i przeznaczonych do zalesienia	ha	5,3	0	0

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2012-2014

2.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Wstępem do oceny zrealizowanych działań będzie analiza stanu jakości powietrza. Omówienie tego zagadnienia zostało oparte na danych z Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (zwanym dalej WIOŚ).

W latach 2013-2014 na terenie Gminy kontynuowano pomiary jakości powietrza w zakresie stężeń benzo(a)pirenu oraz pyłu PM 10 i metali ciężkich w pyłe PM 10: ołowiu, arsenu, kadmu i niklu. W okresie sprawozdawczym był to punkt przy ul. P. Skargi.

Ocena jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia oraz ochrony roślin przeprowadzona w roku 2014 dla zanieczyszczeń, takich jak: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu i tlenek azotu, ozon, benzen, tlenek węgla, metale (ołów, arsen, nikiel i kadm) nie wykazała przekroczeń, zatem zachowane są kryteria czystości powietrza ustanowione w tym zakresie.

Tabela 6. Klasyfikacja stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony zdrowia w roku 2014

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
		kryterium – poziom dopuszczalny									kryterium – poziom docelowy				
		dwutlenek siarki	dwutlenek azotu	pył zawieszony PM10	pył zawieszony PM2,5		ołów	benzen	tlenek węgla	arsen	benzo(a)piren	kadm	nikiel	ozon	pył zawieszony PM2,5
			faza I	faza II											
aglomeracja bydgoska	PL0401	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	A
miasto Toruń	PL0402	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	A
miasto Włocławek	PL0403	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	A
strefa kujawsko - pomorska	PL0404	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	A	A	A

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, 2014

Tabela 7. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony roślin w roku 2014

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy	
		kryterium – poziom dopuszczalny	
		dwutlenek siarki	tlenki azotu
strefa kujawsko - pomorska	PL0404	A	A

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy – kryterium poziom docelowy
strefa kujawsko - pomorska	PL0404	A

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy - kryterium poziom celu długoterminowego
strefa kujawsko - pomorska	PL0404	D2

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, 2014

O zaliczeniu strefy kujawsko-pomorskiej do niekorzystnej klasy C w 2014 roku zdecydowały, w odniesieniu do Gminy:

- pył zawieszony PM 10 – Nakło nad Notecią - ul. P. Skargi,
- benzo(α)piren – Nakło nad Notecią - ul. P. Skargi.

Jeżeli chodzi o klasyfikację według poziomów celów długoterminowych to w województwie kujawsko – pomorskim poziomy cel długoterminowy dla ozonu zostały przekroczone dla wszystkich czterech stref w przypadku ochrony zdrowia, jak również dla strefy kujawsko – pomorskiej w przypadku ochrony roślin (klasa D2). O zaliczeniu stref do

niekorzystnej klasy D2 zdecydowały w przypadku klasyfikacji ze względu na ochronę zdrowia, m.in.:

- w mieście Toruniu - maksymalne stężenia 8-godzinne ozonu na stacji przy ul. Dziewulskiego,
- w strefie kujawsko – pomorskiej - maksymalne stężenia 8-godzinne ozonu na dwóch stacjach z województwa kujawsko – pomorskiego (Koniczynka, Zielonka).

Przyczynami wystąpienia niekorzystnych klas dla wymienionych powyżej zanieczyszczeń są:

1. dla PM 10:

- oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów w centrum miasta z intensywnym ruchem;
- oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na głównej drodze leżącej w pobliżu stacji;
- oddziaływanie emisji z zakładów przemysłowych, ciepłowni, elektrowni zlokalizowanych w pobliżu stacji pomiarowej;
- oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków;
- oddziaływania naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka;
- niekorzystne warunki klimatyczne/meteorologiczne, rozumiane jako wystąpienie szczególnie niekorzystnej sytuacji meteorologicznej, z punktu widzenia zanieczyszczenia powietrza, w rozważanym okresie (przyczyna dodatkowa);
- emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk itp.

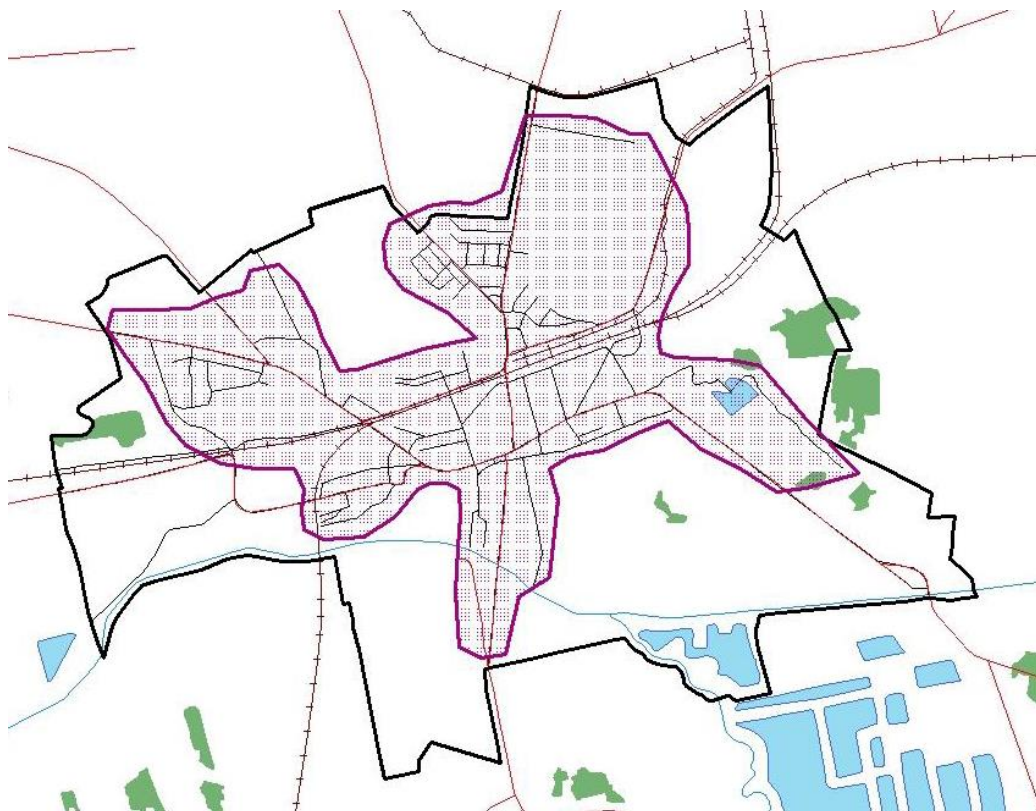
2. dla B(a)P:

- oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów w centrum miasta z intensywnym ruchem;
- oddziaływanie emisji z zakładów przemysłowych, ciepłowni, elektrowni zlokalizowanych w pobliżu stacji pomiarowej;
- oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków;
- oddziaływania naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka.

3. Dla O₃:

- oddziaływania naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka;
- niekorzystne warunki klimatyczne/meteorologiczne, rozumiane jako wystąpienie szczególnie niekorzystnej sytuacji meteorologicznej, z punktu widzenia zanieczyszczenia powietrza, w rozważanym okresie (przyczyna dodatkowa);
- warunki meteorologiczne sprzyjające tworzeniu się ozonu troposferycznego.

Na kolejnej rycinie przedstawiono obszar przekroczeń dopuszczalnych stężeń PM 10 oraz benzo(a)pirenu na obszarze miasta Nakło nad Notecią.

Ryc. 1. Obszar przekroczeń stężeń PM 10 oraz B(a)P na terenie miasta

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za 2014 r.”

Wyniki oceny jakości powietrza stanowiły podstawę do opracowania programów ochrony powietrza, których celem jest osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń. W analizowanym okresie obowiązującymi aktami prawnymi określającymi programy ochrony powietrza były:

1. Rozporządzenie Wojewody nr 18/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat nakielski - Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 154, poz. 2752, Bydgoszcz, dnia 31 grudnia 2007 r. Program określono ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 (OR za 2005 r.), a na termin realizacji POP ustalono dzień 31 grudnia 2015 roku.
2. Uchwała Nr XVI/302/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla 15 stref województwa kujawsko-pomorskiego pod względem przekroczeń docelowych benzo(α)pirenu. Program powstał na podstawie oceny rocznej jakości powietrza sporządzonej za rok 2007, a na termin realizacji ustalono dzień 31 grudnia 2020 roku.
3. Uchwała Nr XXX/537/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu. Termin realizacji programu ustalono na dzień 31 grudnia 2020 roku.

W związku z tym, programem i planem działań naprawczych objęte było całe Miasto Nakło nad Notecią. W roku 2011 Rada Miejska w Nakle nad Notecią podjęła uchwałę nr VIII/151/2011 z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie zasad i trybu postępowania przy

udzielaniu dotacji celowej na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz kryteriów wyboru inwestycji do finansowania. Zgodnie z tą uchwałą w okresie sprawozdawczym środki z budżetu wydatkowane mogły być na dotacje celowe na dofinansowanie realizacji działań polegających na usuwaniu z terenu gminy Nakło n. Notecią pokryć dachowych/elewacji i innych odpadów zawierających azbest oraz realizację działań polegających na ochronie powietrza poprzez zmniejszenie niskiej emisji zanieczyszczeń na terenie miasta Nakło nad Notecią.

2.5. HAŁAS

Ocenę jakości klimatu akustycznego warto byłoby przeprowadzić na bazie analizy monitoringu hałasu wykonywanej przez WIOŚ, jednak w okresie sprawozdawczym WIOŚ nie prowadził badań na terenie jednostki.

2.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Normy środowiskowe w celu ochrony ludności przed promieniowaniem elektromagnetycznym zawarte są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Nadajniki stacji bazowych telefonii komórkowej wytwarzają np. pola o częstotliwościach od około 0,1 MHz do około 100 GHz. Natomiast linie i stacje elektroenergetyczne są źródłami pól o częstotliwości 50 Hz.

W okresie sprawozdawczym WIOŚ nie prowadził badań na terenie jednostki.

2.7. POWAŻNE AWARIE

Gmina narażona jest na wystąpienie tego typu awarii m.in. ze względu na przebiegające przez jej teren drogi o znaczeniu ponadlokalnym, gazociągi oraz funkcjonujące zakłady produkcyjne. W celu zapobiegania tego typu awariom konieczne jest utrzymanie odpowiedniego stanu dróg oraz odpowiednie przygotowanie jednostek ratowniczych do interwencji.

Jednostką odpowiedzialną bezpośrednio za minimalizowanie skutków awarii, zagrożeń jest Straż Pożarna. Jednostka co roku wydatkowała środki na utrzymanie w gotowości bojowej jednostek straży. Straż pożarna w zakresie ochrony przed awariami i zagrożeniami brała udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych zdarzeń.

Według rejestru prowadzonego przez WIOŚ na terenie Gminy nie działają podmioty kwalifikowane jako zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Innym typem zagrożeń są zagrożenia pochodzące z komunikacji. W transporcie samochodowym największe zagrożenie występuje na drogach krajowych i wojewódzkich, po których odbywa się transport w ruchu tranzytowym. Zagrożenie pożarowe i wybuchowe stanowią na przykład zbiorniki paliw płynnych znajdujące się na stacjach paliw, a także przesyłowe gazociągi wysokiego ciśnienia.

2.8. GOSPODARKA ODPADAMI

Z dniem 1 lipca 2013 r. gminy przejęły władztwo nad odpadami komunalnymi. Obowiązek został nałożony znowelizowaną ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 roku poz. 1399 ze zm.), która w sposób zasadniczy i radykalny przebudowała system prawny dotyczący gospodarowania odpadami komunalnymi. Wobec powyższego wszystkie umowy zawarte pomiędzy właścicielami nieruchomości, a podmiotami świadczącymi usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych zostały rozwiązane.

W związku z wejściem w życie ustawy podjęto szereg działań i inicjatyw o charakterze analityczno-planistycznym, projektowym i edukacyjnym, których celem było prawidłowe wdrożenie i realizacja omawianego systemu.

Aktem prawnym regulującym system stał się Regulamin utrzymania porządku i czystości, który gmina musiała zaktualizować względem dotąd obowiązującego aktu. W roku 2013 Rada Miejska w Nakle nad Notecią przyjęła go uchwałą nr XXIX/560/2013 z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. W roku 2014 nastąpiła zmiana tego aktu prawa miejscowego i Rada Miejska podjęła uchwałę nr L/963/2014 z dnia 25 września 2014 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią.

Jeszcze w roku 2012 Gmina objęła systemem zbiórki odpadów tylko nieruchomości zamieszkałe i system ten był prowadzony w okresie sprawozdawczym.

Podjęte w roku 2012 uchwały Rady Miejskiej były zmieniane w okresie sprawozdawczym następującymi aktami prawa miejscowego:

1. w roku 2013:

- Uchwała nr XXXVII/741/2013 Rada Miejska w Nakle nad Notecią z dnia 28 listopada 2013 w sprawie zmieniająca uchwałę nr XXV/542/2012 Rady Miejskiej w Nakle n. Not. z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr XXXVII/740/2013 Rada Miejska w Nakle nad Notecią z dnia 28 listopada 2013 w sprawie zmieniająca uchwałę nr XXVI/544/2012 Rady Miejskiej w Nakle n. Not. z dnia 28 grudnia 2012r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr XXXIII/680/2013 Rada Miejska w Nakle nad Notecią z dnia 27 czerwca 2013 w sprawie zmieniająca uchwałę nr XXVI/543/2012 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, obowiązującej na terenie Gminy Nakło n. Not.
- Uchwała nr XXXIII/679/2013 Rada Miejska w Nakle nad Notecią z dnia 27 czerwca 2013 w sprawie zmieniająca uchwałę nr XXVI/544/2012 Rady Miejskiej w Nakle n. Not. z dnia 28 grudnia 2012r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała nr XXXII/650/2013 Rada Miejska w Nakle nad Notecią z dnia 6 czerwca 2013 w sprawie zmieniająca uchwałę Nr XXIX/560/2013 w sprawie utrzymania czystości i porządku na terenie MiG Nakło n. Not.

- Uchwała nr XXX/595/2013 Rada Miejska w Nakle nad Notecią z dnia 28 marca 2013 w sprawie zmieniająca uchwałę nr XXIX/561/2013 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
 - Uchwała nr XXIX/589/2013 Rada Miejska w Nakle nad Notecią z dnia 28 lutego 2013 zmieniająca uchwałę NR XXVI/543/2012 w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, obowiązującej na terenie Gminy Nakło nad Notecią.
 - Uchwała nr XXIX/561/2013 Rada Miejska w Nakle nad Notecią z dnia 28 lutego 2013 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
2. w roku 2014:
- Uchwała nr L/962/2014 Rada Miejska w Nakle nad Notecią z dnia 25 września 2014 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Firmy wyłonione w przetargu odbierały od właścicieli nieruchomości oprócz podstawowych frakcji odpadów: papier i tektura, tworzywa sztuczne i metal, szkło, bioodpady także tzw. odpady problemowe: przeterminowane lekarstwa, zużyte baterie i akumulatory, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, zużyte opony, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe.

W 2013 roku odpady zielone były odbierane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od lipca do października. W 2013 roku odpady segregowane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych były odbierane 1 raz na miesiąc. W 2013 roku odpady zmieszane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych były odbierane 1 raz na tydzień z nieruchomości powyżej 10 lokali, natomiast z nieruchomości do 10 lokali 1 raz na 2 tygodnie.

Natomiast w 2014 roku odpady zielone były odbierane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od maja do listopada. W 2014 roku odpady segregowane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych były odbierane 1 raz na miesiąc. W 2014 roku odpady zmieszane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych były odbierane 1 raz na tydzień z nieruchomości powyżej 10 lokali, natomiast z nieruchomości do 10 lokali 1 raz na 2 tygodnie.

W gminie zostało utworzonych 10 Minipszoków, w tym 8 na terenie Nakła nad Notecią, 1 na terenie Paterka oraz 1 na terenie Potulic. Minipszoki to ekoinnowacyjny system zbiórki odpadów komunalnych. Polega on na segregacji „u źródła” w zabudowie wielorodzinnej. Każdy mieszkaniec deklarujący segregację odpadów zamieszkujący w rejonie oddziaływania Mini Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych gromadzi odpady w dwóch workach. W jednym umieszcza wszystkie odpady segregowane, które przekazuje do pobliskiego Minipszoku. Rozwiązuje to problem segregacji odpadów w małych mieszkaniach budynków wielorodzinnych, w których nie ma miejsca na pojemniki przeznaczone dodatkowo na tworzywa sztuczne, szkło czy papier. Tak przygotowane

odpady posegregowane na 16 frakcji trafiają do centralnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Rozwarzynie, które zostają później przygotowywane do sprzedaży i zbywane uprawnionym odbiorcom. System ten sprawił, że mieszkańcy przekonali się, że segregacja ma sens. Po analizie sześciu miesięcy funkcjonowania systemu obniżyliśmy opłatę za gospodarowanie odpadów segregowanych o 10 % oraz zmniejszyliśmy stawkę dla piątej i kolejnej osoby zamieszkujących tę samą nieruchomość jednorodziną lub jeden lokal mieszkalny w budynkach wielolokalowych, jeżeli odpady są zbierane w sposób selektywny.

Natomiast właściciele nieruchomości niezamieszkałych musieli podpisać umowę z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych.

Przekazywanie zebranych odpadów (zmieszanych, zielonych i pozostałości z sortowania) do odpowiedniego zakładu tj. do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych zapewnia wysoki stopień ich odzysku oraz stanowi bezpieczne dla środowiska ich unieszkodliwienie.

Odpady były przekazywane do zagospodarowania przez USKOM Żnin Sp. z o.o. w Wawrzynkach oraz przez Przedsiębiorstwo Usług Gminnych Sp. z o.o. z Pakości (Składowisko Odpadów Stałych w Giebni). Natomiast odpady segregowane były przekazywane uprawnionym odbiorcom.

Dzięki sprawnie działającemu systemowi Gmina Nakło nad Notecią osiągnęła w 2014 roku następujące poziomy:

- 2,66 % - osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (nie więcej niż 50 %),
- 27,37 %- osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (wymagane minimum 14 %),
- 100 % - osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (wymagane minimum 38 %).

Można zauważyć, że z roku na rok liczba odpadów segregowanych w gminie wzrasta powodując coraz to wyższe poziomy odzysku i recyklingu, a także niższe koszty działania systemu gospodarowania odpadami.

Uzupełnieniem działań związanych z gospodarowaniem odpadami są działania edukacyjne w zakresie ekologii i prawidłowego segregowania odpadów.

Działania informacyjno-edukacyjne w Gminie Nakło nad Notecią są prowadzone za pomocą strony internetowej gminy, Radia Nakło, przy pomocy tablic, słupów ogłoszeniowych oraz telebimu, a także w trakcie bezpośrednich rozmów z interesantami, m. in. podczas składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zasady postępowania z odpadami przedstawiane są także na zebraniach sołeckich i samorządów mieszkańców oraz spotkaniach w szkołach. We współpracy z Nakielskim Ośrodkiem Kultury co roku organizowana jest EKOMAJÓWKA. W trakcie festynu istnieje możliwość otrzymania sadzonek różnych gatunków drzew, aby je zdobyć wystarczy przekazać min. 5 kg odpadów segregowanych. Gmina organizuje również cykle spotkań informacyjno-edukacyjnych, w których może bezpłatnie wziąć udział każdy mieszkaniec naszej gminy. W ramach tych konferencji mieszkańcy mają możliwość prześledzić drogę poszczególnych strumieni odpadów, zapoznać się z funkcjonowaniem Minipszoków, PSZOKU centralnego oraz stacji przeładunkowej w Rozwarzynie.

Działaniami podejmowanymi przez Gminę w okresie sprawozdawczym było również unieszkodliwianie azbestu na podstawie programu gminnego finansowanego ze środków budżetowych oraz we współpracy z WFOŚiGW w Toruniu.

Uzupełnieniem systemu odbioru i właściwego zagospodarowania odpadów, jest także odbiór wytworzonych odpadów innych niż komunalne, prowadzony przez uprawnione firmy od podmiotów gospodarczych.

3. OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ W OKRESIE OD STYCZNIA 2013 R. DO GRUDNIA 2014 R.

3.1. ZASOBY WODNE I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

W celu ochrony zasobów wodnych należy zadbać o zaspokojenie potrzeb mieszkańców i dostarczenie im odpowiedniej ilości oraz jakości wody pitnej przy jednoczesnym wzroście świadomości mieszkańców w celu zmniejszenia zużycia wody w gospodarstwach domowych i przedsiębiorstwach, gdzie woda wykorzystywana jest na cele produkcyjne. Możliwe jest to dzięki modernizacji infrastruktury technicznej odpowiedzialnej za dostarczanie i oczyszczanie wód oraz przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez działania inwestycyjne (rozwój sieci kanalizacyjnej i deszczowej), informacyjne oraz administracyjne.

Tabela 8. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	rok 2013	rok 2014
jakość cieków wodnych	WIOŚ	brak badań na terenie Gminy	brak publikacji wyników monitoringu
jakość wód w zbiornikach wodnych	WIOŚ	brak badań na terenie Gminy	brak publikacji wyników monitoringu
przekraczane wskaźniki w wodach powierzchniowych	WIOŚ	brak badań na terenie Gminy	brak publikacji wyników monitoringu
jakość wód podziemnych	WIOŚ	IV klasa	brak publikacji wyników monitoringu
przekraczane wskaźniki w wodach podziemnych	WIOŚ	As, O ₂ , HCO ₃ , Fe	brak publikacji wyników monitoringu
liczba ujęć wody komunalnych	Powiat	9	9
wydajność ujęć wody (woda dostarczona gospodarstwom domowym dam ³)	GUS	911,4	914,7
długość sieci wodociągowej	GUS	178,4	179,8
liczba przyłączy wodociągowych	GUS	3718	3790
procent mieszkańców objętych siecią wodociągową	GUS	95,5	98,9
długość zlikwidowanej sieci z materiałów azbestowych (m)	KPWİK	700	0
udział ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	GUS	27481	27602
długość sieci kanalizacyjnej	GUS	73,4	80,2
długość (km) sieci kanalizacji	KPWİK	1,145	2,085

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	rok 2013	rok 2014
deszczowej wybudowanej w roku			
liczba przyłączy kanalizacyjnych	GUS	1543	1680
liczba szamb	GUS	1780	951
liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	GUS	101	115
ilość odprowadzonych ścieków	GUS	928,0	970,0
ilość wytworzonych osadów ściekowych - w tym wykorzystanych	GUS	521 - 432	439 - 309
ilość ładunków zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni kg/rok	BZT5	453 320	490 063
	ChZT	989 670	315 461
	zaw. og.	340 721	248 522
	azot ogólny	89 996	86 074
	fosfor ogólny	10 055	10 029
ilość ładunków zanieczyszczeń w ściekach odpływających z oczyszczalni, kg/rok	BZT5	4 044	5 529
	ChZT	42 177	47 938
	zaw. og.	5 037	7 709
	azot ogólny	8 122	6 807
	fosfor ogólny	539	324
ilość ładunków zanieczyszczeń odprowadzonych przez podmioty korzystające ze środowiska	BZT5	13,58	12,425
	ChZT – Cr	101,38	108,8
	suma chlorków i siarczanów	348,4	348,5
	zawiesina ogólna	44,03	50,951
powierzchnia gruntów zmeliorowanych	KPZMiUW	3 819,67	3 819,67
	GSW	2 311	2 311
ilość zmodernizowanych urządzeń wodnych	GSW	- odmulanie dna rowów - 17,145 km - hakowanie dna lustra - 4,55 km - czyszczenie przepustów - 200 m - chemiczne opryski - 172 godz. - likwidacja zatorów - 17,1 km - naprawa rurociągów drenarskich - 200 - czyszczenie studni drenarskich - 203szt.	- odmulanie rowów 15,80 km - hakowanie 21,75 - czyszczenie przepustów 441,9 m - chemiczne opryski 35 godz. - likwidacja zatorów 19,5 km - naprawa rurociągów drenarskich 50 m - czyszczenie studni 418 szt.
jakość wód na składowisku odpadów	Gmina	wody zadowalającej i bardzo dobrej jakości	wody zadowalającej i bardzo dobrej jakości

Źródło: WIOŚ, GUS, Gmina, Powiat

W okresie sprawozdawczym jednostka samorządowa oraz inne jednostki określone w POŚ wydatkowały następujące środki na inwestycje w zakresie kontynuacji wodociągownictwa i kanalizowania obszaru oraz innych działań związanych z ochroną zasobów wodnych.

Tabela 9. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu zasobów wodnych i gospodarki wodno-ściekowej wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Modernizacja sieci wodociągowej ul. Karnowska do ul. Nowa	KPWiK, Gmina	250 000,00	zadanie przewidziane na lata 2015-2016	-
Modernizacja sieci wodociągowej ul. Staszica do ul. Olszewska	KPWiK, Gmina	300 000,00	Zadanie zrealizowane w roku 2013 (sieć wodociągowa ul. Olszewska)	66 715,69 (2013)
Modernizacja sieci wodociągowej ul. Olszewka do ul. Chrzastowo	KPWiK, Gmina		zadanie przewidziane na lata 2015-2016	
Modernizacja sieci wodociągowej ul. Olszewska do ul. Armii Krajowej	KPWiK, Gmina		zadanie przewidziane na rok 2015	
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Ślesin	KPWiK, Gmina	1 000 000,00	Zadanie zrealizowane w latach 2013 - 2014: ulica Nowa, Długa, Jabłoniowa, Dworcowa, Sportowa, Łączna, Krótka.	591 643,90 (2013)
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Piaskowej i Wzgórze Wodociągowe	KPWiK, Gmina		zadanie przewidziane na rok 2015	
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Trzeciewnica	KPWiK, Gmina	500 000,00	Zadanie zrealizowane w roku 2013	14 667,59 (2013)
Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Hallera	KPWiK, Gmina	100 000,00	Zadanie zrealizowane w roku 2013	2 197,50 (2013)
Budowa kanalizacji sanitarnej ul. Szubińska w Paterku	KPWiK, Gmina		zadanie przewidziane na rok 2016	
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Lubaszcz	KPWiK, Gmina		zadanie przewidziane na rok 2015	

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Budowa sieci kanalizacji ściekowej z przyłączami doprowadzonymi do granic poszczególnych zabudowanych posesji, sieciowych przepompowni - tłoczni ścieków PS-1, PS-2, PS-3 z wodociągowymi, na terenie wsi i domów jednorodzinnych w miejscowości Występ I na obszarze pomiędzy ulicami: Nakielską, Wiejską, Rybacką i Tulipanową	Gmina Nakło nad Notecią	733 794,00	W roku 2013 trwała weryfikacja wniosku o przyznanie pomocy finansowej złożonego w ramach PROW na lata 2007-2013, ogłoszono przetarg na prace budowlane. W roku 2014 realizacja prac. Budowa Sieci kanalizacyjnej: - Kanalizacja sanitarna grawitacyjna: 1265,76 mb, - Kanalizacja sanitarna grawitacyjna (przyłącza do granic posesji): 460,62 mb, - Kolektor tłoczny: 272,99 mb	792 318,85 (2014)
Modernizacja węzłów sanitarnych w Przedszkolu w Paterku	Gmina Nakło nad Notecią	15 000,00	Zadanie zrealizowane w roku 2013	14 998,63
Aktualizacja ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych kontynuacja działań w zakresie ich kontroli technicznej oraz częstotliwości opróżniania	Gmina Nakło nad Notecią	15 000,00	Zadanie zostało zrealizowane na przełomie roku 2014 i 2015.	15 000,00
Budowa zadaszenia i utwardzenie poletka osadów pościekowych	KPWik, Gmina	500 000,00	Zadanie zrealizowane w roku 2013.	96 402,57
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Dworcowa, Krzywoustego, Jackowsiego w Nakle nad Notecią	KPWik, Gmina	50 000,00	Zadanie zrealizowane w latach 2013 - 2014 (łącznie około 415 metrów, 15 wpustów ulicznych)	338 055,65
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Ks. Skargi w Nakle nad Notecią	KPWik, Gmina	150 000,00	Zadanie zrealizowane w roku 2013. (około 415 metrów, 15 szt. wpustów deszczowe)	66 000,00

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Reymonta w Nakle nad Notecią	KPWIK, Gmina	150 000,00	Brak realizacji zadania w okresie sprawozdawczym	-
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Bydgoska do cieklu wodnego Śleska	KPWIK, Gmina	400 000,00	Brak realizacji zadania w okresie sprawozdawczym	-
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Polna w Nakle nad Notecią	KPWIK, Gmina	100 000,00	Zadanie zrealizowane w roku 2013.	79 317,57 (2013)
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Różana w m. Występ	KPWIK, Gmina	200 000,00	Zadanie wykonane w roku 2014 przy budowie nawierzchni pieszo – jezdni i wjazdów.	303 344,05
Realizacja zadań związanych z budową i konserwacją urządzeń melioracyjnych i drenażowych	Gmina Nakło nad Notecią	30 000,00	W roku 2013 wykonano rów w Ślesinie w celu odwodnienia powierzchniowego przy boisku.	8 856,00 (2013)
			Wykonanie konserwacji Strugi Śleski w Nakle nad Notecią na odcinku w km od 0+511 do 0+650 km oraz od 0+215 do 0+386 km zgodnie z obowiązkami wynikającymi z posiadanych pozwoleń wodnoprawnych.	6 305,79 (2013) 6.823,27 (2014)
	KP ZMiUW	b.d.	Wykonywanie robót konserwacyjnych na gruntach podlegających KP ZMiUW	33 321,62 (2013) 63 730,92 (2014)
	Gminna Spółka Wodna	62 000,00	Gmina co roku przekazuje opłatę członkowska oraz dotację dla spółki wodnej. W roku 2013 na konserwację rowów szczegółowych położonych we wsi Trzeciewnica wzdłuż drogi Występ – Trzeciewnica oraz przebudowę przepustów rurowych na rowie Kolczatka w Trzeciewnicy. W roku 2014 dotacja celowa na konserwację rowów szczegółowych w Trzeciewnicy oraz w Ślesinie.	30 973,56 (2013) 30 999,18 (2014)
Ochrona terenów zalewowych	Gmina Nakło	Nie dotyczy	Gmina na bieżąco wprowadza odpowiednie zapisy do	w ramach

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
przed wprowadzeniem zabudowy, uwzględnianie terenów zalewowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (uwzględniając zapisy Opracowań ekofizjograficznych, uregulowań RZGW)	nad Notecią		opracowywanych MPZP	kosztów za MPZP
Realizacja planu ochrony przed powodzią w przypadku jej wystąpienia. Współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za stan infrastruktury przeciwpowodziowej	RZGW	b.d.	Dla regionu wodnego Warty nie został opracowany plan ochrony przeciwpowodziowej. W nowelizacji ustawy Prawo wodne z 2011 r. zaimplementowano zapisy Dyrektywy Powodziowej, które zobowiązują Dyrektora RZGW do opracowania m.in. planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego.	b.d.

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu

Tabela 10. Pozostałe zadania z zakresu ochrony zasobów wodnych i rozwoju gospodarki wodno-ściekowej nieujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Czyszczenie zbiornika wodnego położonego w Trzeciewnicy na dz. 41/24 – ochrona środowiska na obszarach zależnych od rybactwa. W październiku 2013 r. podpisano umowę z Samorządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego na kwotę dofinansowania projektu w wysokości 15 095,11 zł.	Gmina Nakło nad Notecią	7 000,00 (2013) 19 488,80 (2014)
Oczyszczeni stawu położonego w miejscowości Wieszki – ochrona wód gminnych. W styczniu 2014 r. podpisano umowę z Samorządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego na kwotę dofinansowania projektu w wysokości 5 000,66 zł.	Gmina Nakło nad Notecią	4 000,00 (2013) 7 938,80 (2014)
Oczyszczenie stawu w Ślesinie położonego na dz. 397/1 – ochrona wód gminnych. W październiku 2013 r. podpisano umowę z Samorządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego na kwotę dofinansowania projektu w wysokości 19 680,11 zł.	Gmina Nakło nad Notecią	9 300,00 (2013) 23 900,00 (2014)

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Opłaty do KPWiK w Nakle n. Not. za odprowadzanie i oczyszczanie wód opadowych i roztopowych ze zlewni	Gmina Nakło nad Notecią	177 825,84 (2013) 179.771,27 (2014)
Budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Spacerowej w Paterku	Gmina Nakło nad Notecią	45 000,00 (2013)
Budowa kanalizacji deszczowej w Nakle nad Notecią w ulicach Staszica / Paderewskiego, Sienkiewicza, Sądowa – Kościelna – Pl. Konopnickiej, ul. Bydgoska – Ks. Skargi, ul. Notecka – Długa, Karnowska, Konopnickiej - Dąbrowskiego oraz Minikowie ulica Parkowa, Występ, Strefa przemysłowa Paterek	KPWiK Nakło nad Notecią	347 016,91 (2013)
Budowa kanalizacji deszczowej w Nakle nad Notecią w ulicach Goździkowej, Występie, w ciągu ulicy Jackowskiego, Krzywoustego, Gimnazjalnej, Spacerowej w Paterku, Dębowej w Ślesinie, Wańkowicza, Nowej w Nakle nad Notecią, Parkowej w Minikowie (kontynuacja),	KPWiK Nakło nad Notecią	2014 – 672 964,18 (koszty łącznie z zadaniami z tabeli 9)
Modernizacja instalacji wodociągowej w Szkole Podstawowej nr 2 w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	4 927,86 (2014)
Modernizacja sieci wodociągowej w Nakle nad Notecią w ul. Tuwima oraz na przy stacji paliw Sejdak, wymiana przyłączy przy ul. Bydgoskiej i Ks. Skargi, wydatki inwestycyjne na wodociągi: Wzgórze Wodociągowe – Piaskowa, Mrotecka – Karnowska I i II, ul. Tuwima, ul. Bielawy – Olszewka, Mrotecka – Karnowska II, Armii Krajowej, Karnowska przy obwodnicy, Olszewska przejście przez DK 10, ul. Zielone Wzgórze.	KPWiK Nakło nad Notecią	350 550,16 (2013)
Wybudowanie sieci wodociągowej na terenie inwestycyjnym przy ul. Karnowskiej (równoległe do obwodnicy), Zielone Wzgórze, przedłużenie sieci na ul. Karnowskiej.	KPWiK Nakło nad Notecią	2014 – 54 998,40 (koszty łącznie z zadaniami z tabeli 9)
Budowa nowej stacji uzdatniania wody Drzymały 4a	KPWiK Nakło nad Notecią	170 085,79 (2013)
Monitoring oczyszczalni ścieków	KPWiK Nakło nad Notecią	2 981,12 (2013)
Inwestycje dotyczące sieci kanalizacyjnej na terenie: ul. Zielone Wzgórze, Olszewka, Kazin (2013-2014), Karnowska – Kucharskiego, Park Przemysłowy Paterek,	KPWiK Nakło nad Notecią	153 777,05 (2013)
Wykonanie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty. Warunki korzystania z wód regionu wodnego ustala dyrektor RZGW na podstawie art. 92 ust 3 pkt 2 ustawy z dnia 18.07.2001 r. Prawo wodne w drodze aktu prawa miejscowego. Warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty sporządzone przez Dyrektora RZGW w Poznaniu zostały opublikowane w 2014 r. w 8 Dziennikach Urzędowych Województwa (w tym w Dz.U. Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 02.04.2014 r. poz. 1131).	RZGW Poznań	brak danych
Realizacja zapisów Dyrektywy Powodziowej - Opracowanie map zagrożenia i ryzyka powodziowego – Prezes KZGW	RZGW	brak danych

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
<p>Mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego zostały sporządzone na podst. ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego Termin realizacji 22.12.2013 r. termin oficjalnego przekazania map 15.04.2015 r.</p>		
<p>Realizacja zapisów Dyrektywy Powodziowej - Plany zarządzania ryzykiem powodziowym – Prezes KZGW Plany zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze dorzecza opracowane na podstawie map zagrożenia i ryzyka powodziowego. Zgodnie z art. 88h ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne Prezes KZGW zobowiązany jest do opracowania planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza. Zgodnie z art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. nr 32, poz. 159) - w trakcie realizacji</p>	RZGW	brak danych

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy, ankiety

Wszelkie działania związane z realizacją inwestycji w zakresie rozwoju systemu kanalizacyjnego prowadzone są w oparciu o plany Aglomeracji. Przepisy ustawy Prawo wodne² przewidują, aby Marszałek przeprowadzał co dwa lata przegląd obszarów i granic aglomeracji, tak więc gminy w których zachodzi konieczność zmian mają na to szanse. Pierwszy termin na zgłoszenie zmian Marszałkom minął 31 lipca 2014 r.

Uzupełnieniem systemu kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej jest system kanalizacji deszczowej, który jest rozbudowywany albo przy budowie sieci kanalizacji sanitarnej albo podczas rozbudowy ciągów komunikacyjnych. Najważniejszym zadaniem tej sieci jest właściwe odprowadzanie i oczyszczanie wód opadowych, aby nie trafiały zanieczyszczone do środowiska. Starosta Nakielski wydał szereg pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych do odbiornika dla różnych podmiotów oraz miejsc, z których odprowadzane są wody opadowe i roztopowe, czyli z wylotów kanalizacji deszczowej. Wody opadowe i roztopowe odprowadzane są z placów do cieków, rowów melioracyjnych lub bezpośrednio do gruntu, po uprzednim podczyszczeniu. Właściwe odprowadzenie tego rodzaju wód oraz ich oczyszczenie u wylotu do odbiornika pozwala zatrzymać substancje szkodliwe zanim trafią do wód lub do gruntu. W okresie sprawozdawczym wydano następujące pozwolenia:

Tabela 11. Pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie wód opadowych do wód lub do ziemi

Nr decyzji Data wydania / data obowiązania	Podmiot odpowiedzialny	Obszar odprowadzania	Odbiornik	Zlewnia całkowita	Urządzenie oczyszczające
WWŚ.6341.4.3.2013 03.04.2013 31.03.2023	Gmina Nakło n. Not.	Teren pieszo jezdni – pas ul. Polnej w Potulicach	ziemia	0,1 ha	Osadniki przy wpustach
WWŚ.6341.4.4.2013 26.03.2013 25.03.2023	Spółka Usługowo- Handlowa „MROKET” Elżbieta Gryś Franciszek Nowakowski	Teren spółki, dz. 945/3 w Nakle n. Not	Ciek Śleska w km 0+200	2 567,8 m ²	Separator koalescencyjny STEJAX
WWŚ.6341.4.7.2013 12.08.2013 r. 10.08.2023	ZSI „Polam- Nakło” S.A.	Teren zakładu dz.2308/3, 2308/4, 2308/5, 2308/6, 2308/8. 2308/13 w m. Nakło n. Not	Rów Kolczatka	15 951,8 m ²	Osadnik zawiesziny
WWŚ.6341.4.8.2013 19.08.2013 16.08.2023	KPWIK Sp. z o.o. w Nakle n. Not.	Teren PSZOK dz. nr 207/3 w m. Rozwarzyn	ziemia	0,159 ha	Piaskownik, separator substancji ropopochod- nych
WWŚ.6341.4.10.2013 26.08.2013 25.08.2023	„MTB” Trzebińscy Sp.J.	Teren zakładu dz. nr 2302/27, 2302/25 w Nakle n. Not.	Rów Kolczatka	1,101 ha	Separator koalescencyjny STEJAX
WWŚ.6341.4.11.2013 12.09.2013 10.09.2023	Krajowa Spółka Cukrowa S.A. Oddział „Cukrownia Nakło”	Teren cukrowni – część administracyjna	Ciek Śleska w km 1+992	2 567,8 m ²	Osadnik z oddzielaczem substancji ropopochod- nych
WWŚ.6341.4.14.2013	Polskie Młyny	Teren zakładu w Nakle	ziemia	12 843,6	Osadnik,

² ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz. 850)

Nr decyzji Data wydania / data obowiązania	Podmiot odpowiedzialny	Obszar odprowadzania	Odbiornik	Zlewnia całkowita	Urządzenie oczyszczające
23.10.2013 20.10.2023	S.A.	n. Not. dz. 2618/6, 2618/4, 2619/10, 2589/16		m ²	separator lamelowy UNICON
WWŚ.6341.4.15.2013 07.11.2013 07.11.2023	KRAJAN Browary Kujawsko- Pomorskie Sp. z o.o.	Teren browaru dz. nr 5/5, 5/6, 873/1, 875/1 w m. Trzeciewnica	Rów melioracyjny RS-2	4 483 m ²	Osadnik, separator
WWŚ.6341.4.17.2013 31.12.2013 23.12.2023	KPWIK Sp. z o.o. w Nakle n. Not.	teren ulicy Różanej w m. Występ	Rów melioracyjny	0,289976 ha	Osadnik, separator
WWŚ.6341.4.18.2013 30.01.2014 20.01.2024	Gmina Nakło n. Not.	Teren ulicy Dębowej w Ślesinie	Do ziemi poprzez zbiornik ziemny	0,098 ha	Separator koalescencyjny
WWŚ.6341.4.19.2013 30.01.2014 20.01.2024	Gmina Nakło n. Not.	Teren boiska przy ul. Dębowej w Ślesinie	Do ziemi poprzez zbiornik ziemny	0,048 ha	-
WWŚ.6341.4.20.2013 03.02.2014 31.01.20124	PKN ORLEN S.A.	Teren stacji Paliw na dz. nr 3525/1 w m. Nakło n. Not	Do rowu melioracyjnego R-1	0,295 ha	Separator koalescencyjny
WWŚ.6341.4.2.2014 20.02.2014 20.02.2024	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy	Droga wojewódzka nr 246 w m. Paterek	Do ziemi	0,296 ha	Separatory substancji ropopochodnych
WWS.6341.4.5.2014 12.08.2014 12.08.2024	KPWIK Sp. z o.o. w Nakle n. Not.	Z terenu ul. Dębowej, Brzozowej, Jarzębinowej, Kasztanowej, Świerkowej i sosnowej w Ślesinie	Do cieku Śleska w km 9+220	0,6925 ha	Osadnik, separator lamelowy

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

Wśród najbardziej powszechnych substancji wyszczególnionych w rozporządzeniach w sprawie wykazu substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej i w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, które mogą się pojawiać w wodach na skutek zrzutu ścieków, znajdują się: metale ciężkie (kadm, rtęć, arsen, nikiel, ołów, czyli zanieczyszczenia związane z komunikacją), a także wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, benzo(a)piren (pochodzące ze spalania).

Eliminacja tego rodzaju zanieczyszczeń w ogólnym założeniu ma charakter techniczny (rozwój systemu odprowadzania ścieków, urządzenia oczyszczające) i organizacyjny (określanie dopuszczalnych norm w pozwoleniach wodnoprawnych i kontrola przestrzegania zapisów wydanych pozwoleń).

Funkcjonujące na terenie Gminy oczyszczalnie ścieków komunalnych bądź przemysłowych posiadają również pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie wód oczyszczonych do odbiornika.

W okresie sprawozdawczym oprócz tego typu pozwoleń została wydana także jedna decyzja ustalająca możliwość odprowadzania ścieków przemysłowych, z prowadzonej działalności do sieci kanalizacyjnej (przez Marszałka Województwa).

Tabela 12. Pozwolenia na wykonanie urządzeń wodnych

Nr decyzji data wydania data obowiązywania	Podmiot	Miejsce odprowadzania	Ilość odprowadzanych ścieków
ŚG.IV.7322.58.2012 11.01.2013 r. 10.01.2017 r.	Antoni Zieliński Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ZELAN, Nakło nad Notecią	Kanalizacja miejska użytkowana przez Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Nakle nad Notecią	Ścieki przemysłowe: $Q_{\max h} = 7,5 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{\text{sr d}} = 34,8 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{\max r} = 14\,200 \text{ m}^3/\text{r}$

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

W celu zapewnienia mieszkańcom i podmiotom gospodarczym właściwych zasobów wodnych na cele komunalne i produkcyjne konieczna jest właściwie prowadzona gospodarka wodna, w ramach udzielanych pozwoleń wodnoprawnych oraz rozwój sieci wodociągowej.

W okresie sprawozdawczym wydano dwa pozwolenia na pobór wód podziemnych oraz dwie decyzje na budowę bądź likwidację urządzeń wodnych (studni):

Tabela 13. Pozwolenia wodnoprawne na pobór wód podziemnych w latach 2013-2014 z terenu gminy Nakło nad Notecią

Nazwa ujęcia lokalizacja	Właściciel / użytkownik	Studnia /głębokość, wydajność	Wielkość poboru wody	Strefy ochrony rodzaj szerokość	Nr decyzji, data wystawienia i data wygaśnięcia pozwolenia
2013 – pobór wód					
zakładowe	Osoba fizyczna (działka nr 3030 Olszewka)	Nr 1 41,0 m	$Q_{\text{m.h}} - 9,0 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{\text{m.r}} - 9000 \text{ m}^3/\text{rok}$	brak	Dec z dn. 18.06.13 r. WWŚ.6341.2.2.2013 ważna do dn. 30.11.23 r.
komunalne	KPWİK Nakło n. Not.	4b, 8b, 9b, 1, 2, 3	$Q_{\text{m.h}} - 350 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{\text{m.r}} - 1\,500\,000 \text{ m}^3/\text{rok}$	Strefa pośrednia ustalona przez dyr. RZGW Poznań	Dec. z dn. 19.12.13 r. WWŚ.6341.2.5.2013
2014 – nie udzielono					

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

Tabela 14. Pozwolenia na wykonanie urządzeń wodnych

Nr decyzji data wydania data obowiązywania	Właściciel Lokalizacja	Opis obiektu	funkcja
WWŚ.6341.2.2.2013 z 18 czerwca 2013 r ważna 3 lata	Osoba fizyczna Olszewka dz. 3030	Studnia głębinowa	Do nawadniania sadu
WWŚ.6341.1.5.2014	TESCO Polska Nakło nad Notecią	Likwidacja studni głębinowej	Zbędna dla TESCO z samowypływem po awarii zagrażała

			budynkowi sklepowemu i ludności korzystającej ze sklepu
--	--	--	---

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

Na terenie Gminy za jakość wody odpowiadają eksploatatorzy wodociągów, którzy są zobowiązani do prowadzenia regularnej, wewnętrznej kontroli jakości wód ujmowanych dla ludności. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia sprawuje również PPIS w Nakle nad Notecią, który prowadzi monitoring jakości wód przeznaczonych na cele bytowe mieszkańców.

Na koniec roku 2014 jakość wody dostarczanej przez wodociągi odpowiadała wymaganiom sanitarnym przewidzianym dla wody do spożycia przez ludzi, za wyjątkiem wodociągu w Potulicach, w którym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny po rozważeniu poziomu, rodzaju przekroczonego parametru oraz jego zagrożenia dla zdrowia, warunkowo dopuścił wodę do spożycia przez ludzi, z uwagi na zwiększoną zawartość manganu.

W trakcie sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody do spożycia na przestrzeni 2014 r., stwierdzano występowanie przekroczonych parametrów fizykochemicznych w wodzie, pochodzącej z następujących wodociągów zlokalizowanych na terenie gminy:

- wodociąg Karnowo o produkcji wody poniżej 100 m³/dobę: mętność 1,1 NTU (norma: 1 NTU), mangan 184 µg/l (norma: 50 µg/l), żelazo 406 µg/l (norma: 200 µg/l),
- wodociąg Gorzeń o produkcji wody od 100 do 1 000 m³/dobę: mangan 76,2 µg/l (norma: 50 µg/l),
- wodociąg Ślesin o produkcji wody od 100 do 1 000 m³/dobę: mętność w przedziale od 1,5 do 1,86 NTU (norma: 1 NTU),
- wodociąg Potulice o produkcji wody od 100 do 1 000 m³/dobę: mętność w przedziale od 1,34 do 1,4 NTU (norma: 1 NTU), mangan w przedziale od 89,9 do 242 µg/l (norma: 50 µg/l),
- wodociąg Nakło nad Notecią o produkcji wody od 1 000 do 10 000 m³/dobę: mętność 2,5 NTU (norma: 1 NTU).

W trakcie sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody do spożycia na przestrzeni 2014 r., stwierdzono incydentalne zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody, pochodzącej z następujących wodociągów:

- wodociąg Paterek o produkcji wody poniżej 100 m³/dobę: bakterie grupy coli w przedziale od 1 jtk/100 ml do 5 jtk/100 ml (norma: 0 jtk/100 ml),
- wodociąg Występ o produkcji wody od 100 do 1 000 m³/dobę: bakterie grupy coli 1 jtk/100 ml (norma: 0 jtk/100 ml),
- wodociąg Ślesin o produkcji wody od 100 do 1 000 m³/dobę: bakterie grupy coli w przedziale od 7 jtk/100 ml do 8 jtk/100 ml (norma: 0 jtk/100 ml).

W wyniku podjętych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nakle nad Notecią działań interwencyjnych oraz przeprowadzanych niezwłocznie działań korygujących przez zarządców w/w wodociągów, poprzez dostosowanie się do nakazów inspekcji sanitarnej, jakość wody uległa poprawie. Na koniec roku 2014, była ona zgodna z wymaganiami sanitarnymi przewidzianymi dla wody do spożycia. Biorąc pod uwagę, zarówno stan techniczny urządzeń wodnych, jak i jakość wody dostarczanej w ramach zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę żaden z nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wodociągów na terenie gminy Nakło nad Notecią, nie uzyskał na koniec 2014 r. oceny negatywnej.

W niniejszym rozdziale zostały także poruszone zagadnienia związane z utrzymaniem melioracji. W roku 2013 Gminna Spółka Wodna wykonała następujące prace remontowo-konserwacyjne urządzeń melioracyjnych szczegółowych:

- konserwacja gruntowna – 37,55 km i konserwacja bieżąca – 34,59 km (razem 72,14 km na plan 59,3 km, co stanowi 121,6 %), w tym:
- odmulanie rowów - 15,80 km,
- hakowanie – 21,75 ha,
- wycinka krzaków - 414 ar + 1 597 godz.,
- koszenie skarp 213 426 m² + 128 godz.,
- czyszczenie przepustów - 441,9 m,
- chemiczne opryski - 35 godz.,
- likwidacja zatorów - 19,5 km,
- transport + palenie krzaków - 356 godz.,
- naprawa rurociągów drenarskich - 50 m,
- czyszczenie studni - 418 szt.

Wartość wykonanych prac na urządzeniach szczegółowych wyniosła 305 102,64 zł. Jak wynika z rozmiaru rzeczowego w roku 2013 Spółka przekroczyła wykonanie planu.

W roku 2014 Spółka wykonała następujące prace remontowo-konserwacyjne urządzeń melioracyjnych szczegółowych:

- konserwacja gruntowna – 21,695 km i konserwacja bieżąca – 40,463 km (ogółem 62,158 km na plan 62,10 km, co stanowi 100 %), w tym:
- odmulanie dna rowów - 17,145 km,
- hakowanie dna lustra - 4,55 km,
- wycinka krzaków - 156,9 ar + 688,5 godz.,
- koszenie skarp - 76 451,9 m² + 741,5 godz.,
- czyszczenie przepustów - 200 m,
- chemiczne opryski - 172 godz.,
- likwidacja zatorów - 17,1 km,
- transport + palenie krzaków - 427 godz.,
- naprawa rurociągów drenarskich - 200,
- czyszczenie studni drenarskich - 203szt.

Oprócz wyżej wymienionych prac wykonanych na urządzeniach należących do Spółki wykonywano prace zlecone przez członków oraz podmioty zewnętrzne:

3.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB

Tabela 15. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	rok 2013	rok 2014
powierzchnia terenów zrekultywowanych	Powiat	b.d.	b.d.
powierzchnia gruntów ornych	GUS	8542	8537
udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych	OSChR	b.d.	b.d.
udział poszczególnych klas bonitacyjnych gleb (grunty orne)	OSChR	b.d.	b.d.
powierzchnia gleb ochronnych	OSChR	b.d.	b.d.

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	rok 2013	rok 2014
powierzchnia gleb wymagająca wapnowania	OSChR	b.d.	b.d.

Źródło: GUS, Powiat, ZMiUW

Powiat Nakielski w swoich kompetencjach związanych z powierzchnią ziemi posiada kwestie związane z rekultywacją gruntów oraz eksploatacją kopalni (także Marszałek Województwa). Podkreślić należy, że organ ten pełni funkcje administracyjno – kontrolne, a wszelkie działania inwestycyjne leżą po stronie użytkowników gruntów.

Presja na użytkowanie kopalni i przekształcanie powierzchni ziemi postępuje, jednak obserwuje się stopniową rekultywację gruntów, zgodną z harmonogramem prac rekultywacyjnych określanych w wydawanych koncesjach. W okresie sprawozdawczym nie została jednak żadna rekultywacja zakończona decyzją Starosty Nakielskiego uznającą ją za zakończoną.

W roku 2014 nie wydano nowych koncesji na eksploatację kopalni, ale przedłużono koncesję 7/W/04 na eksploatację złoża „PATEREK VII” do 30 listopada 2016 r. (decyzja z 2 października 2014 r. znak: WWŚ.6522.8.2014).

Kolejna tabela zawiera zestawienie działań określonych do realizacji w Programie ochrony środowiska, a zrealizowanych w okresie sprawozdawczym.

Tabela 16. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu racjonalnego użytkowania gleb i wykorzystania kopalni wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Utrzymanie czystości na terenie Miasta i Gminy	zgodnie z rozdziałem o gospodarce odpadami			
Ochrona gleb najlepszych kompleksów w MPZP przed zabudowaniem	Gmina Nakło nad Notecią	nie dotyczy	Zadanie jest realizowane na bieżąco w ramach opracowywanych MPZP. Każdorazowo przy opracowywaniu MPZP występuje się do Ministerstwa Rolnictwa o wyrażenie zgody na zmianę użytkowania.	nie dotyczy
Badanie gleby na zawartość makro i mikro elementów	Gmina Nakło nad Notecią	2 500,00	Zadanie realizowane w okresie sprawozdawczym.	2 657,00
Edukacja ekologiczna rolników w zakresie wdrażania Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	ODR	b.d.	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w ramach zadań własnych realizuje różne działania w zakresie edukacji ekologicznej w uwzględnieniu kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej oraz w zakresie ochrony środowiska: porady, szkolenia, konferencje, pokazy dla mieszkańców wsi oraz pracowników samorządu. Dodatkowo Ośrodek wspiera rolników z gminy w realizacji programów rolnośrodowiskowych. Doradcy rolnośrodowiskowi opracowują dla gospodarstw plany rolnośrodowiskowe, w których głównym celem jest prowadzenie działań zgodnie z kodeksem dobrej praktyki rolniczej oraz ochrona środowiska. W roku 2013 ODR doradzał w zakresie programów 103 gospodarstwom, a w roku 2014 – 77 z terenu gminy. KP ODR realizował wiele akcji ekologicznych, szkoleń, pokazów podczas imprez plenerowych.	b.d.
Realizacja szkoleń obejmujących zagadnienia środowiskowe dla pracowników Urzędu Miasta i Gminy, rolników, mieszkańców (w zakresie: gospodarki wodnej, ściekowej, nawożenia, itp.)				
Stopniowe opracowywanie MPZP, zgodnie z założeniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prowadzeniem procedury strategicznej oceny oddziaływania projektów MPZP	Gmina Nakło nad Notecią	187 000,00	Opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zmian miejscowych planów, zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nakło nad Notecią przez Gminną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną oraz inne umowy zlecenia. Z uwagi na zmianę przepisach dot. ochrony gruntów rolnych należało ponowić procedurę sporządzenia projektów miejscowych planów na lokalizację elektrowni wiatrowych (wnioski do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze), w związku z powyższym	9 900,00 (2013) 157 994,00 (2014)

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
			do końca roku 2013 nie sporządzono opinii urbanistycznych dla ww. projektów planów.	
			Opracowanie projektu zmiany MPZP miasta Nakło nad Notecią, w rejonie ulic Armii Krajowej, Mroteckiej i obwodnicy miasta.	
			Opracowanie MPZP fragmentu terenu wsi Trzeciewnica	
			Opracowanie zmiany MPZP terenów przemysłowych przy ul. Sądowej w Nakle nad Notecią	
			Opracowanie projektu MPZP fragmentu gminy Nakło nad Notecią, części terenu wsi Olszewka	
			Opracowanie MPZP w rejonie osiedla Władysława Łokietka	
			Opracowanie projektu MPZP fragmentu gminy Nakło nad Notecią, części terenu wsi Chrząstowo.	
			Opracowanie projektu MPZP gminy Nakło nad Notecią fragmentu wsi Ślesin przy ul. Dworcowej	
			Opracowanie projektu zmiany MPZP terenu położonego pomiędzy ul. Długą i Kazińską w Ślesinie	
			Opracowanie projektu zmiany MPZP dzielnicy przemysłowej w Paterku	
			Opracowanie projektu zmiany MPZP terenu przy ul. Nowej w Nakle nad Notecią	
			Opracowanie projektu MPZP terenu położonego pomiędzy ulicami Szubińską i Łąkową w Paterku	
			Opracowanie MPZP terenu położonego pomiędzy ulicami: Jackowskiego, Gimnazjalną, Placem Szkolnym a linia kolejową w Nakle nad Notecią.	
			Opracowanie MPZP terenu położonego pomiędzy ulicami: Mrotecką,	

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
			Mickiewicza a ciekim Kolczatka w Nakle nad Notecią.	
			Opracowanie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nakło nad Notecią.	

Źródło: na podstawie sprawozdań z budżetu oraz ustaleń własnych

Tabela 17. Pozostałe zadania z zakresu przyrody nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Opracowanie dokumentacji technicznej uzbrojenia terenu Parku Przemysłowego w Paterku. W roku 2014 realizacja prac, w tym inwentaryzacje zieleni, budowa kanalizacji.	Gmina Nakło nad Notecią, dotacja z Urzędu Marszałkowskiego	295 282,55 (2013) 2 672 460,16 (2014)
Odrolnienie gruntów na cele budowy inwestycji celu publicznego: W roku 2013: wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego pod budowę boiska usytuowanego na działce nr 301/12 w Ślesinie, wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego pod budowę sali gimnastycznej na działce nr 636/3 w Ślesinie, wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego pod wiatę w Kazinie. W roku 2014: wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego pod budowę boiska w Ślesinie, pod budowę sali gimnastycznej w Ślesinie, pod wiatę w Kazinie, za wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego pod budowę świetlicy w Małocinie	Gmina Nakło nad Notecią	30 421,75 (2013) 30 173,21 (2014)
Budowa i wdrożenie usługi udostępnienia informacji przestrzennej – budowa geoportalu w zakresie planowania przestrzennego.	Gmina Nakło nad Notecią	12 300,00 (2013)

Źródło: sprawozdania z budżetu gminy

Działania związane z ochroną powierzchni ziemi i gleb to nie tylko prawidłowo prowadzona eksploatacja kopalni. Są to również działania związane z edukacją rolników dotyczącą ochrony gleb i prawidłowego stosowania nawozów. Zadania organizacyjne w tym zakresie realizowane są w gminie na bieżąco. Rozpowszechnianiem i wdrażaniem informacji wśród rolników zajmują się głównie Ośrodki Doradztwa Rolniczego oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Izba Rolnicza.

3.3. PRZYRODA

Tabela 18. Proponowane dodatkowe wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2013-2014

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan w 2013	Stan w 2014
% powierzchni Gminy objętej prawną ochroną przyrody	%	GUS	b.d.	b.d.
powierzchnia obszaru NATURA 2000	ha	GUS	b.d.	b.d.
powierzchnia rezerwatów przyrody	ha	GUS	118,33	118,33
powierzchnia OCHK	ha	GUS	356,43	356,43
powierzchnia użytków ekologicznych	ha	GUS	68,10	68,10
liczba pomników przyrody	szt.	GUS	61	61
% powierzchni Gminy objęty użytkami leśnymi	%	GUS	b.d.	18,2
roczna powierzchnia nasadzeń/ zalesień	ha	GUS	ubytek 5,91	0,33
ilość wykonanych działań pielęgnacyjnych parków	ha	GUS	b.d.	b.d.

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2013-2014

Biorąc pod uwagę powyższą tabelę w okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany powierzchni terenów zieleni, ale zwiększyła się ilość pomników przyrody względem roku 2012.

Zwiększyła się również lesistość obszaru co wskazuje na stopniową realizację założeń Krajowego Programu Zwiększania Lesistości.

Wszelkie ubytki w drzewostanie były rekompensowane nowymi nasadzeniami.

Ochrona zasobów leśnych gminy odbywa się poprzez działalność Nadleśnictw poprzez pielęgnację lasów, ograniczanie populacji szkodników, kontrolę legalności pozyskiwanego drewna, zalesienia, monitoring lasów, ochronę gleb leśnych, a także działalność edukacyjną.

Pielęgnowanie lasu obejmuje: pielęgnowanie drzewostanu, siedliska. Celem jest regulowanie zagęszczenia i odpowiedniego rozmieszczenia drzew w drzewostanie w sposób sprzyjający rozwojowi wszystkich poziomów lasu. Ma na celu także kształtowanie klimatu wnętrza lasu, sprzyjającego oczyszczaniu się drzew z dolnych gałęzi i poprawie jakości drewna oraz zwiększaniu różnorodności biologicznej w dolnych warstwach lasu. Nadleśnictwo reguluje skład gatunkowy, polepsza stan sanitarny i biologiczną odporność lasu. Charakter wykonywanych zabiegów zależy od okresu życia drzewostanu. Zasada jest kształtowanie dzięki zabiegom pielęgnacyjnym wykonywanym we wcześniejszym okresie życia takich cech drzewostanu, które umożliwią jego harmonijny rozwój. Wśród prac prowadzi się pielęgnację drzewostanu młodego, dojrzałego, młodników, upraw, trzebieże wczesne i późne, usuwanie drzew chorych i opanowanych przez szkodniki, popieranie gatunków występujących w niedoborze.

Nadleśnictwa Bydgoszcz i Szubin w zakresie monitoringu lasu prowadziły działania związane z jesiennym poszukiwaniem szkodników, występowaniem innych zagrożeń, w tym

szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne (niskie i wysokie temperatury oraz zakłócenie stosunków wodnych).

Ochrona zieleni, czyli jej utrzymanie, pielęgnacja, nasadzenia, należy do zadań własnych gminy. Jednostka w okresie sprawozdawczym wydatkowała środki na bieżące utrzymanie terenów zieleni będących w jej kompetencjach. Tabela zawiera wykaz wyszczególnionych ważniejszych prac inwestycyjnych, poza bieżącymi wydatkami.

Tabela 19. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu ochrony przyrody wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Ustanawianie (wraz z opracowaniem dokumentacji) nowych form ochrony przyrody (np. pomników przyrody), planów ochrony oraz ich wdrażanie	Gmina Nakło nad Notecią, RDOŚ	Nie dotyczy	Względem roku 2012 powstały nowe pomniki przyrody. W roku 2014 opublikowano Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 1477).	Nie dotyczy
Utrzymanie zieleni w Mieście i Gminie	Gmina Nakło nad Notecią	85 104,60	Zakup sadzonek drzew i krzewów do nasadzeń na terenie miasta i gminy Nakło nad Notecią. Nasadzenia realizowano w Parkach, przy drogach oraz na innych terenach zielonych.	25 395,00 - WFOŚ - 10 000,00 (2013)
			Nasadzenie na rabatach krzewów róż oraz innych kwiatów	11 044,00 - WFOŚ – 10 000 (2014)
			Wykonanie cięć sanitarno – pielęgnacyjnych w zadrzewieniach na terenie miasta i gminy, jak również pokrycie kosztów związanych z wycinką drzew zagrażających bezpieczeństwu	22 000,00 (2013)
			Wykonano usługi związane z utrzymaniem zieleni miejskiej, usługa płoszenia ptaków, zabiegi pielęgnacyjne i korekcyjne na zadrzewieniu, wynajmu i montażu oświetlenia świątecznego oraz innych usług związanych z utrzymaniem zieleni	11 638,00 (2013)
			Środki przekazane na realizację umowy zlecenia dotyczącej kontroli zadrzewienia na terenie Gminy Nakło nad Notecią	19.740,00 (2014)

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Tworzenie i realizacja kompleksowych i długoterminowych planów zalesiania terenów z niskimi klasami gleb, obszarów zagrożonych erozją gleb (uwzględnianie zalesień w MPZP)	Gmina Nakło nad Notecią, Nadleśnictwo	Nie dotyczy	Nadleśnictwo Bydgoszcz nie wykonywało w okresie sprawozdawczym zalesień nieużytków i gruntów wyłączonych z produkcji rolniczej	Nie dotyczy
Kontrola wydawania pozwoleń na wycinkę drzew przez mieszkańców (wizja lokalna)	Gmina Nakło nad Notecią	Nie dotyczy	Gmina prowadzi działania w tym zakresie na bieżąco w ramach składanych wniosków.	Nie dotyczy
Realizacja Programu opieki nad zwierzętami, w tym wydatki związane z bezdomnymi zwierzętami	Gmina Nakło nad Notecią	37 000,00	Zgodnie z zawartym porozumieniem pomiędzy Gminą Nakło nad Notecią, a wolontariuszką sprawującą opiekę nad bezdomnymi psami w Punkcie Zatrzymań Zwierząt prowadzonego przez Straż Miejską, wydatkowana kwota obejmuje zwrot kosztów poniesionych przez wolontariuszkę w związku z doprowadzeniem do adopcji bezdomnych psów schwytanych przez Straż Miejską na terenie gminy Nakło nad Notecią. Dodatkowo wydatkuje się środki na usługi weterynaryjne, zakup akcesoriów do wyłapywania bezdomnych zwierząt	10 600,00 + 2 245,26 7 600,00 + 2 904,00 (2014)

Źródło: na podstawie sprawozdań z budżetu

Tabela 20. Pozostałe zadania z zakresu przyrody nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Ochrona Drzew Kasztanowych przed szkodnikami Ochrona polegała na montażu pułapek wyłapujących samców szkodników, które niszczą liście drzew kasztanowych	Gmina Nakło nad Notecią	7 214,77 w tym 5 000 zł z Budżetu Powiatu (2013) 6.494,21 w tym 5 000 zł z Budżetu Powiatu (2014)

Źródło: sprawozdania z budżetu gminy

Gmina w swoich planach zagospodarowania przestrzennego prowadzi lokalną politykę utrzymania terenów biologicznie czynnych poprzez właściwe określanie wymogów w MPZP, zakładanie rozwoju terenów rekreacyjnych, nowe nasadzenia zieleni, zarówno jako projekty indywidualne, jak i w ramach projektów drogowych i tworzenie nowych miejsc zadrzewień i zakrzewień, także przy głównych ciągach komunikacyjnych, jako naturalna izolacja dla zanieczyszczeń komunikacyjnych. W zapisach planów umieszcza się informacje na temat procentowego udziału tego typu zieleni na terenie działki.

Zarządcy dróg na bieżąco podczas modernizacji ciągów komunikacyjnych dbają o zazielenienie pasów komunikacyjnych i prowadzą utrzymanie zieleni. Działania polegają na pielęgnacji krzewów, żywopłotów oraz drzew zlokalizowanych w pasach drogowych (cięcie, strzyżenie oraz formowanie krzewów, żywopłotów i róż, cięcia techniczne drzew oraz usuwanie odrostów z pni).

Ochronę zasobów przyrodniczych, nie tylko zieleni urządzonej będącej w kompetencji samorządów, ale także form ochrony przyrody prowadzono w okresie sprawozdawczym na poziomie decyzji środowiskowych tam gdzie obowiązywały MPZP (poprzez nakładanie przez organy ochrony środowiska konieczności sporządzania raportów OOS) bądź określanie zasad w decyzjach o warunkach zabudowy, np. dla inwestycji mogących oddziaływać na obszary Natura 2000. Decyzje te sporządzane były przez organy gminy (organ właściwy do wydania przedmiotowych decyzji) we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (RDOŚ). W decyzjach uwzględniano warunki realizacji inwestycji, mając na uwadze ochronę zasobów przyrodniczych.

Powiat Nakielski w swych kompetencjach posiada natomiast utrzymanie zasobów leśnych. W okresie sprawozdawczym prowadzono nadzór nad gospodarką leśną, poprzez pokrycie kosztów nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. W imieniu Powiatu działania te prowadzą Nadleśnictwa.

3.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Tabela 21. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2013-2014

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan w 2013	Stan w 2014
roczna emisja zanieczyszczeń z zakładów produkcyjnych / transportu	Mg	Marszałek	b.d.	b.d.
alkohole alifatyczne i ich pochodne	kg	Urząd Marszałkowski	3120,38	2233,47
alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	kg		27,050168	0,140044
amoniak	kg		5170,8	5115,2
benzen	kg		2,96	7,73
benzo(a)piren	kg		1475,90456	1472,31906
chrom	kg		1,144	0,945
cynk	kg		0,021	0
dwutlenek siarki	kg		21882,9816	55071,0192
dwutlenek węgla	Mg		5149,23948	18841,6116
etry i pochodne	kg		0	4,95
ketony i ich pochodne	kg		3610,65	3158,03
kw. nieorganiczne, ich sole i bezwodniki	kg		209,113	174,34
kw. organiczne, ich związki i pochodne	kg		607,07	475,79
mangan	kg		0,04592	0,0336

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan w 2013	Stan w 2014
metan	Mg		17,34314	17,5022
nikiel	kg		1,751	1,611
pierwiastki metaliczne i ich zw.	kg		0,032	0,039
pierwiastki niemetaliczne	kg		0,06027	0,0441
pyły krzemowe (powyżej 30 % wolnej krzemionki)	kg		6,91371	2798,2
pyły pozostałe	kg		7138,95209	8350,90858
pyły węglowo-grafitowe, sadza	kg		635,77	422,19
pyły ze spalania paliw	kg		67944,2059	35468,5681
tlenek węgla	kg		50954,3816	197735,858
tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	kg		22436,3958	32027,3017
węglowodory alifatyczne i pochodne	kg		5338,21459	8964,36906
węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i pochodne	kg		15396,8715	21704,1712
wodorofluorowęglowodory	kg		93,61	0
ilość zakładów przekraczających dopuszczalne poziomy emisji	szt.	WIOŚ	brak	brak
jakość powietrza w strefie	klasa	WIOŚ	C	C
przekraczane wskaźniki jakości powietrza	opis	WIOŚ	PM 10, B(a)P	PM 10, B(a)P
ilość przeprowadzonych termomodernizacji	szt.	Gmina	2	1
ilość funkcjonujących kotłowni zbiorczych	szt.	Gmina, KPEC, Marszałek	12	12
ilość instalacji działających w oparciu o energię odnawialną	szt.	Gmina	b.d.	28
moc instalacji działających w oparciu o energię odnawialną, ilość budynków objętych energią odnawialną	MWh	operator energetyczny	b.d.	689,5
ilość usuniętego azbestu	Mg	Gmina	49,9	54,566

Źródło: WIOŚ, Gmina, KPEC, Marszałek

Głównymi działaniami w zakresie ochrony powietrza były głównie działania naprawcze prowadzone w ramach realizacji założeń POP i mające na celu ograniczenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych, termomodernizacje budynków użyteczności publicznej i komunalnych, działania zmierzające do modernizacji i rozbudowy systemów ciepłowniczych i gazowniczych oraz działania ukierunkowane na ograniczenie emisji liniowej, poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury drogowej.

O ile nie zwiększyła się długość sieci gazowej, to w okresie sprawozdawczym obserwuje się wzrost liczby podłączonych odbiorców oraz wzrost zużycia gazu.

Jednym z najważniejszych działań strategicznych w zakresie ochrony powietrza było podejście gminy do opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej. W roku 2013 podjęto Uchwałę nr XXXVI/725/2013 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 24 października 2013 w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do opracowania i wdrażania Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nakło nad Notecią.

Z przeprowadzonych inwestycji w okresie sprawozdawczym wymienić należy te najważniejsze:

Tabela 22. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu poprawy jakości powietrza wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Wprowadzanie energii odnawialnej na terenie Miasta i Gminy (promocja kolektorów słonecznych, biomasy, elektrowni wiatrowych)	Gmina Nakło nad Notecią	Nie dotyczy	<p>Prowadzenie działań promujących ogrzewanie zmniejszające emisje zanieczyszczeń do powietrza oraz działań edukacyjnych.</p> <p>Na zebraniach z mieszkańcami oraz na antenie radia w celu promocji i popularyzacji istniejących mechanizmów dofinansowana zachęcano mieszkańców do zmiany systemów ogrzewania mieszkań, przedstawiano zagadnienia dot. ochrony powietrza i stanu jego zanieczyszczenia w mieście.</p> <p>Zachęcano mieszkańców do wzięcia udziału w programie: „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”.</p>	Nie dotyczy
Modernizacja drogi krajowej	GDDKiA Bydgoszcz	b.d.	Uspokojenie z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego w ciągu drogi krajowej nr 10 w m. Lubaszcz 232+450 – 232+900 Budowa chodnika, pobocza, remont nawierzchni	3.440.847,22 (2013)
			Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na DK 10 Trzeciewnica 240+016 – 240+183, 240+794 – 240+966 Budowa zatoki, chodnika, sygnalizacja świetlna, remont nawierzchni	3.916.075,68 (2014)
			DK 10 od km 232+960 do km 234+070 Nakładka bitumiczna	446.656,41 (2014)
Modernizacja dróg wojewódzkich	Gmina Nakło nad Notecią (dotacja dla Województwa)	b.d.	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 246 Dąbrowa Biskupia – Paterek budowa chodnika w miejscowości Paterek od km 0+680 do km 1+420	170 736,52 (2014)
	Gmina Nakło nad Notecią	37 334 074,25 w tym 5559400,00	W latach 2013-2014 - budowa obejścia miasta Nakła nad Notecią w ciągu DW 241	36 138 423,12, w tym

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
		dofinansowanie		5559400,00 dofinansowanie
			W roku 2014 budowa obejścia miasta Nakło nad Notecią na kierunku Pd-Pn w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 241 Rogoźno - Tuchola, część III - rondo ul. Poznańska	b.d.
Przebudowa odcinka Karnówko – Nakło nad Notecią drogi powiatowej nr 1925	ZDP	1 400 000	Realizacja inwestycji w roku 2013.	949 505,68
Przebudowa odcinka Samsieczno – Gorzeń drogi powiatowej nr 1554	ZDP	3 150 000	Realizacja inwestycji w roku 2013.	164 477,46
Przebudowa odcinka Paterok – Łankowiczki drogi powiatowej nr 1921	ZDP	1 435 000	brak realizacji zadania	-
Przebudowa odcinka Wyrza – Chrzastowo drogi powiatowej nr 1920	ZDP	zadanie przewidziane na lata 2015-2016		
Przebudowa odcinka Kosowo – Ślesin drogi powiatowej nr 1923	ZDP	zadanie przewidziane na rok 2017		
Przebudowa odcinka Samsieczno – Gorzeń drogi powiatowej nr 1554	ZDP	zadanie przewidziane na rok 2017		
Modernizacja drogi gminnej w Olszewce	Gmina Nakło nad Notecią	121 000,00	Zadanie realizowane w roku 2013	137 300,85
Budowa odcinka ulicy Sienkiewicza w Nakle nad Notecią – etap I	Gmina Nakło nad Notecią	200 000,00	Zadanie realizowane w roku 2013	87 594,97
Budowa nawierzchni drogi na os. Łokietka przy Gimnazjum nr 4 w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	40 000,00	Zadanie realizowane w latach 2013 - 2014	10 000,00 (2013) 100 949,77 (2014)
Budowa odcinka ulicy Polnej w Potulicach – etap I	Gmina Nakło nad Notecią	161 045,00	Zadanie realizowane w roku 2013	161 406,82
Budowa nawierzchni ulicy Tuwima w Nakle nad Notecią – etap I	Gmina Nakło nad Notecią	300 000,00	Zadanie realizowane w roku 2014	159 698,74
Budowa ul. Spacerowej w Paterku – etap I	Gmina Nakło nad Notecią	107 500,00	Zadanie realizowane w roku 2013	197 263,93 (2013)
Budowa ul. 7-go lutego w Paterku – etap I	Gmina Nakło nad Notecią	7 500,00	Zadanie realizowane w roku 2013	16 000,00

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Przebudowa ul. Dworcowej, Ks. P. Skargi, Bydgoskiej, Ks. I. Gepperta w Nakle nad Notecią – I etap	Gmina Nakło nad Notecią, dotacja Powiatu	1 454 046	Zadanie realizowane w latach 2013 - 2014	2 292 825,19 (2013) 6 070,00 (2014)
Przebudowa nawierzchni łącznika między ul. Bydgoską, a ul. Długą w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	15 000,00	Zadanie realizowane w roku 2013	10 455,00
Opracowanie i wdrożenie planu gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Nakło nad Notecią	64 700,00	Zadanie przeniesione do realizacji na rok 2015	brak kosztów w tym okresie
Dotowanie działań związanych z ograniczaniem niskiej emisji	Gmina Nakło nad Notecią	40 000,00	<p>W roku 2013 dotacje celowe dla osób fizycznych realizujących zadania wynikające z ochrony powietrza i związanych z likwidacją niskiej emisji w Nakle n. Not. W związku z realizacją 23 wniosków osiągnięto efekt rzeczowy, który jest zgodny z przyjętym kierunkiem działań naprawczych w postaci zmiany systemu ogrzewania tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w 13 lokalach mieszkalnych - zastąpienie 23 szt. pieców domowych kaflowych, węglowych instalacją pieca dwu funkcyjnego zasilanego gazem, - w 3 lokalach mieszkalnych - wymiana 3 szt. starych pieców co. węglowych na instalacje centralnego ogrzewania zasilane gazem, - w 5 lokalach mieszkalnych - wymiana starego pieca co. węglowego na instalację co. z nowoczesnymi piecami retortowymi na paliwo stałe, - w 2 lokalach mieszkalnym - wymiana starego pieca co. węglowego na nowoczesny piec węglowy - w 1 lokalu użytkowym zastąpienie 2 szt. pieców kaflowych, węglowych instalacją pieca dwu funkcyjnego zasilanego gazem 	40 000,00 (2013) 21 000,00 (2014)

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
			<p>W roku 2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w 8 lokalach mieszkalnych zmiana systemu ogrzewania przyczyniła się do zastąpienia 17 szt. pieców domowych kaflowych, węglowych instalacją pieca dwu funkcyjnego zasilanego gazem, - w 1 lokalu mieszkalnym nastąpiła modernizacja systemu ogrzewania polegająca na wymianie 1 szt. starego pieca co. węglowego na instalacje centralnego ogrzewania zasilane gazem, - w 1 lokalu mieszkalnym nastąpiła modernizacja systemu ogrzewania polegająca na wymianie starego pieca co. węglowego na instalacją centralnego ogrzewania z nowoczesnym piecem retortowym na paliwo stałe. <p>W roku 2014 stopień wykorzystania zaplanowanych środków był uzależniony od ilości wniosków składanych przez mieszkańców, których część zadeklarowała modernizację ogrzewania w 2014 r. ramach odrębnego programu: „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” finansowanego ze środków zewnętrznych tj. NFOŚiGW oraz WFOŚiGW w Toruniu.</p>	

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy

Tabela 23. Pozostałe zadania z zakresu poprawy jakości powietrza nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Budowa zjazdu z drogi wojewódzkiej wzdłuż ulicy Szubińskiej do drogi lokalnej w Paterku.	Gmina Nakło nad Notecią	9 214,00 (2013)
Budowa nawierzchni w ulicy Polnej w Nakle nad Notecią.	Gmina Nakło nad Notecią	528,90 (2013)
Opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę ulic: Strażackiej, Jackowskiego, odcinka Gimnazjalnej, Krzywoustego i odcinka Dworcowej w Nakle nad Notecią – etap II.	Gmina Nakło nad Notecią	61 192,50 (2013) 3 211 563,96 (2014)
Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie geodezyjnym Trzeciewnica, cz. dz. nr 260/3, 206/5, 565.	Gmina Nakło nad Notecią, dotacja Urzędu Marszałkowskiego	331 968,45 (2013)
Budowa ulicy Młyńskiej w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	473 942,48 (2014)
Przebudowa ulicy Wańkowicza w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	124 017,75 (2014)
Przebudowa ulicy Lelewela w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	163 570,00 (2013)
Przebudowa zatoki parkingowej w ulicy Powstańców Wielkopolskich w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	57 274,07 (2013)
Przebudowa ulicy Dębowej w Ślesinie	Gmina Nakło nad Notecią	200 065,75 (2013)
Budowa drogi dojazdowej z ulicy Ieśnej do osiedla Sobieskiego w Paterku	Gmina Nakło nad Notecią	85 41,00 (2013)
Budowa nawierzchni pieszo-jezdni i wjazdów w ulicy Różanej w Występie	Gmina Nakło nad Notecią	455 209,61 (2013) 216 974,15 (2014)
Przebudowa drogi gminnej w Minikowie	Gmina Nakło nad Notecią	344 709,10 (2013)
Budowa ulicy Karnowskiej w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	150 000,00 (2013)
Modernizacja (przebudowa) placu przy skrzyżowaniu ulicy Poczтовой i Krzywoustego w Nakle nad Notecią.	Gmina Nakło nad Notecią	11 865,32 (2013)
Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Wieszki (dotacja z Województwa)	Gmina Nakło nad Notecią	288 086,81 (2014)
Opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę ulicy 7-lutego w Paterku	Gmina Nakło nad	3 111,90 (2014)

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
	Notecią	
Budowa ulicy Tuwima w Nakle nad Notecią -I etap	Gmina Nakło nad Notecią	480 746,85 (2014)
Przystąpienie do budowy połączenia drogowego między ulicami Wyzwolenia i Spacerową w Paterku	Gmina Nakło nad Notecią	49 345,14 (2014)
Przebudowa ulicy Paderewskiego w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	9 594,00 (2014)
Wykonanie modernizacji połączenia drogowego pomiędzy Olszewka a Lubaszczem	Gmina Nakło nad Notecią	24 600,00 (2014)
Budowa skrzyżowania drogi gminnej nr KD.07.L z drogą wojewódzką nr 246 w Paterku	Gmina Nakło nad Notecią	8 698,29 (2014)
Przebudowa pokrycia dachowego w obiekcie Zespołu Szkół w Występie	Gmina Nakło nad Notecią	8 254,73 (2013)
Naprawa pokrycia dachowego Gimnazjum Nr 3 w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	25 000,00 (2013)
Wymiana okien w Przedszkolu Nr 3 w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	5 400,01 (2013)
Naprawa instalacji centralnego ogrzewania w kotłowni w Przedszkolu w Ślesinie	Gmina Nakło nad Notecią	2 458,00 (2013)
Remont instalacji co w stołówce w Szkole Podstawowej Nr 2 w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	948,00 (2014)
Naprawa kotła gazowego i co w Szkole Podstawowej Nr 4 w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	3 202,00 (2014)
Naprawa instalacji centralnego ogrzewania w Zespole Szkół w Paterku	Gmina Nakło nad Notecią	3 025,80 (2014)
Naprawa kotła gazowego i kotła co w Gimnazjum Nr 3 w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	3 202,00 (2014)
Wymiana kotła centralnego ogrzewania i przerobienie instalacji w Przedszkolu w Ślesinie	Gmina Nakło nad Notecią	14 680,00 (2014)
Wykonanie inwentaryzacji oraz opracowanie bazy danych dot. źródeł niskiej emisji na terenie miasta Nakło nad Notecią i obszaru wiejskiego Gminy Nakło nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	49 000,00 (2014)
Czyszczenie ulic gminnych (metodą mokrą) w celu ograniczenia emisji wtórnej 18,2 km dróg w mieście poddanych regularnym zabiegom czyszczenia nawierzchni na mokro (średnio dwa razy w tygodniu przez 5 m-cy tj. 40 razy/rok)	Gmina Nakło nad Notecią	22 613,32 (2014)

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy

Każdego roku prowadzone są inwestycje mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń, ale cel ten jest także realizowany poprzez działania organizacyjne, uchwalanie MPZP. Wprowadzane są w nich zapisy dotyczące ochrony powietrza np. o treści:

- zakazuje się lokalizowania na obszarze planu inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- uciążliwość prowadzonej działalności winna zamykać się w granicach terenów, do których prowadzący działalność posiada tytuł prawny z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności,
- ustala się, że funkcje i sposób ich realizacji na terenach objętych opracowaniem nie spowoduje emisji substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne w ilościach ponadnormatywnych,
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło stosuje się nakaz użycia wyłącznie ekologicznych paliw gwarantujących niską emisję gazu ziemnego, oleju opałowego lekkiego, energii elektrycznej, kotłów retortowych, energii odnawialnej.

Wpływ na stan jakości powietrza w Powiecie ma także prowadzona działalność gospodarcza, która powoduje emisję zanieczyszczeń do powietrza, w ilościach określonych dopuszczeniami w pozwoleniach na emisję gazów i pyłów, bądź zintegrowanych. W okresie sprawozdawczym Starosta wydawał nowe pozwolenia emisyjne, na emisję gazów i pyłów:

Tabela 24. Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza

Nr decyzji data wydania data obowiązywania	Nazwa zakładu/ lokalizacja	Emitor	Rodzaj zanieczyszczenia	Emisja roczna [Mg/rok]
WWŚ.6224.3.2015 z dnia 03.11.2015 r.	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bydgoszczy, ul. Ks. Józefa Schulza 5, Ciepłownia w Nakle nad Notecią ul. Rudki 9-13, 89-100 Nakło nad Notecią	Komin o wysokości 61 m oznaczony E-1	Ditlenek siarki (dwutlenek siarki) Ditlenek azotu (dwutlenek azotu)	11,18 43,00
WWŚ.6224.1.2014 z dnia 27.06.2014 r.	Dalkia Poznań S.A. ul. Gdyńska 54, 61-016 Poznań Ciepłownia C 10 w Paterku ul. Przemysłowa 1, 89-100 Nakło nad Notecią	Komin o wysokości 30 m oznaczony E-9	Pył całkowity Dwutlenek azotu Dwutlenek siarki Tlenek węgla Pył zawieszony PM 10 Pyl zawieszony PM 2,5	8,1 8,75 24,0 25,000 5,040 2,016

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

Do Starosty podmioty prowadzące działalność gospodarczą, które nie kwalifikują się swoim zakresem działania i wielkością emisji do uzyskania pozwolenia, zgłaszają instalacje, które także powodują emisję zanieczyszczeń do powietrza.

3.5. HAŁAS

Tabela 25. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2013-2014

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan w 2013	Stan w 2014
ilość przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na trasach komunikacyjnych	szt.	WIOŚ	brak badań w okresie sprawozdawczym	brak opublikowanych badań za rok 2014
wielkość zanotowanych przekroczeń	dB	WIOŚ		
miejsca notowanych przekroczeń	opis	WIOŚ		

Źródło: WIOŚ

O ile trudno jest określić wskaźniki realizacji założonych celów ze względu na brak danych monitoringowych należy wskazać, że stale rośnie presja związana ze zwiększającym się natężeniem ruchu, gdyż w okresie sprawozdawczym przybyło zarejestrowanych na tym terenie pojazdów. Jednocześnie zwiększyła się długość dróg rowerowych, co w przyszłości powinno pozytywnie wpłynąć na wzrost znaczenia ruchu rowerowego w ogólnym bilansie odbywanych lokalnych podróży.

Dopuszczalne poziomy hałasu regulowane są przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jedn. Dz. U. z 2014 roku, poz. 112) i na tej podstawie samorząd w opracowywanych MPZP wyznaczał obszary, na których dopuszczalna jest określona emisja hałasu.

W MPZP określa się dopuszczalne wartości emisji hałasu, opierając się o wytyczne Rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, grupuje się funkcje o zbliżonej emisji hałasu, tak aby nie mieszać funkcji mieszkaniowej z produkcyjną. W okresie sprawozdawczym w uchwalanych planach nakładano obowiązek zamykania uciążliwości, w tym hałasu, w granicach terenu objętego inwestowaniem, jak również konieczność stosowania dostępnych rozwiązań technicznych, które mogą ograniczyć uciążliwość akustyczną.

Naruszenia dopuszczalnych norm przez podmioty działające na danym terenie kontrolowane są przez WIOŚ, a w przypadku naruszeń Starosta ma prawo nałożyć na dany podmiot decyzję określającą dopuszczalny poziom hałasu. W okresie sprawozdawczym, w roku 2013 Starosta wydał taką decyzję dla Nowego Szpitala w Nakle i Szubinie przy ul. Mickiewicza 7 (decyzja nr WWŚ.6241.2.2013) określając następujące dopuszczalne poziomy hałasu:

- w godz. od 6:00 do 22:00 dla pory dnia 55 dB,
- w godzinach od 22:00 do 6:00 dla pory nocy 45 dB.

Uzupełnieniem działań administracyjnych są inwestycje drogowe, których wykaz znajduje się w rozdziale o ochronie powietrza. Remonty i przebudowy ciągów komunikacyjnych mają na celu poprawę stanu nawierzchni, a tym samym zmniejszenie emisji hałasu.

Rozwijany był również system transportu zbiorowego w celu zapewnienia mieszkańcom rozbudowanego układu połączeń komunikacyjnych umożliwiających ograniczenie korzystania z indywidualnych środków transportu.

Tabela 26. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu ochrony przed hałasem wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Modernizacja i budowa dróg (budowa obwodnic, optymalizacja przebiegu tras komunikacyjnych oraz optymalizacja płynności ruchu, tworzenie zabezpieczeń akustycznych)	Gmina Nakło nad Notecią	Zgodnie z przedsięwzięciami wskazanymi w rozdziale 3.4	Zgodnie z przedsięwzięciami wskazanymi w rozdziale 3.4.	
Budowa obejścia miasta Nakła nad Notecią na kierunku Pd-Pn w ciągu drogi Nr 241 (Rogożno-Tuchola)	Gmina Nakło nad Notecią	9 900 000,00	W roku 2013 podpisano umowy z wykonawcami wyłonionymi w przetargu. Kontynuacja realizacji przedsięwzięcia w roku 2014. Prace zakończą się w roku 2015. Obejście miasta o długości ok. 2 km w przebiegu drogi wojewódzkiej 241, wyprowadzi ruch ciężkich pojazdów poza obszar miasta, odciąży ulice w centrum oraz poprawi skomunikowanie cukrowni i terenów przemysłowych położonych w Paterku z drogą krajową nr 10. Zmaleje również stężenie substancji szkodliwych w powietrzu.	26 108 758,66 (2014)
Wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Nakło nad Notecią	Nie dotyczy	Gmina stosuje właściwe zapisy w opracowywanych MPZP. Następuje różnicowanie terenów o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, przy uwzględnieniu wymagań określonych dla terenów określonych w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.	Nie dotyczy

Źródło: na podstawie sprawozdań z budżetu gminy

3.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Tabela 27. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2013-2014

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan w 2013	Stan w 2014
ilość emitorów pól elektromagnetycznych: liniowych, punktowych	szt.	Powiat	b.d.	b.d.
wielkość zanotowanej emisji	wynik	WIOŚ	brak badań na terenie gminy	brak publikacji danych

Źródło: WIOŚ

Zadania mające na celu minimalizację oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie człowieka i środowisko opierają się głównie na zapisach planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie aspektów związanych z zagrożeniem powodowanym promieniowaniem elektromagnetycznym. Plany ustalają możliwość realizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, a także linii elektroenergetycznych zgodne z przepisami prawa.

Gmina opracowując w okresie sprawozdawczym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wprowadzała zapisy w tekstach planów dotyczące eliminowania zagrożeń promieniowaniem elektroenergetycznym.

Ponadto w ramach prowadzonych inwestycji przedsiębiorcy zobowiązani byli przestrzegać przepisy bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, gospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Tabela 28. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu niedopuszczenia do możliwości negatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko wraz ze stopniem ich wykonania

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Lokalizowanie emitorów pól elektromagnetycznych w nawiązaniu do obszarów zabudowy mieszkaniowej.	Gmina Nakło nad Notecią	Nie dotyczy	Gmina stosuje właściwe zapisy w opracowywanych MPZP.	Nie dotyczy
Wprowadzanie zapisów dotyczących standardów emisji pól elektromagnetycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.				

Źródło: MPZP

Na terenie Gminy zlokalizowane są anteny nadawcze telefonii komórkowych. Emisja pól elektromagnetycznych z tych instalacji nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, gdyż działają one w przestrzeni niedostępnej dla ludności i ich wartość emisji są w granicach dopuszczalnych, co potwierdzają pomiary. Anteny są ustawiane przez operatorów tak, aby wiązki promieniowania przechodziły przez miejsca niedostępne dla ludzi. Co roku do Starosty zgłaszane są nowe anteny nadawcze. W okresie sprawozdawczym zostały zgłoszone następujące instalacje:

Tabela 29. Wykaz zgłoszonych instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia

Lp.	Rodzaj zgłaszanej instalacji	Nazwa podmiotu, od którego sprawa wpłynęła
2013		
1	Zgłoszenie instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne dla stacji bazowej PTC-35881 Nakło nad Notecią, ul. Przecznicza	POLSKA TELEFONIA CYFROWA AL. JEROZOLIMSKIE 181 02-222 WARSZAWA
2	Zgłoszenie instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne dla stacji bazowej- PTC-35882-Nakło nad Notecią, ul. Sądowa	POLSKA TELEFONIA CYFROWA AL. JEROZOLIMSKIE 181 02-222 WARSZAWA
3	Zgłoszenie instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne - stacja elektroenergetyczna na dz. nr 205/27 i 205/28 w Nakle nad Notecią, ul. Kazimierza Wielkiego	ENEA OPERATOR SP Z O. O. ODDZIAŁ DYSTRYBUCJI BYDGOSZCZ UL. WARMIŃSKIEGO 8 85-950 BYDGOSZCZ
4	Zgłoszenie instalacji wytwarzającej pola elektromagnetyczne- stacja elektroenergetyczna na dz. nr 302/3, 8/2, 7/3 w Paterku	ENEA OPERATOR SP Z O. O. ODDZIAŁ DYSTRYBUCJI BYDGOSZCZ UL. WARMIŃSKIEGO 8 85-950 BYDGOSZCZ
2014		
1	Zgłoszenie instalacji wytwarzającej pola elektromagnetyczne- stacja bazowa Aero2 Nr BYD44336 Nakło nad Notecią, ul. Rudki 9-13	MOBI TELEKOM UL. KOLBERGA 17/86, 81-881 SOPOT

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

Prowadzący instalację, użytkownik stacji elektroenergetycznej lub napowietrznej linii elektroenergetycznej lub instalacji stacji nadawczej emitującej pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, co reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska.

3.8. POWAŻNE AWARIE I INNE ZAGROŻENIA

Tabela 30. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	rok 2013	rok 2014
ilość sytuacji awaryjnych	PSP, GIOŚ	brak	brak publikacji danych za rok 2014
ilość wyemitowanych substancji niebezpiecznych	PSP / GIOŚ	brak	brak publikacji danych za rok 2014
ilość zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej	PSP, WIOŚ	brak	brak publikacji danych za rok 2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	rok 2013	rok 2014
awarii			
długość przesyłowych rurociągów km	PSG	48,21	48,21

Źródło: PSP, GIOŚ, PSG

GIOŚ nie opublikował jeszcze danych za rok 2014

Gmina co roku dofinansowuje ochotnicze straże pożarne w zakresie zakupu odpowiedniego sprzętu ratowniczego, który ma minimalizować skutki środowiskowe w przypadku wystąpienia awarii.

Zagrożenie ze strony poważnych awarii na terenie gminy jest niskie, gdyż nie występują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Tabela 31. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Współpraca z powiatem w ramach realizacji planów zarządzania kryzysowego w związku z wystąpieniem powodzi (w razie potrzeb)	PSP	b.d.	W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Nakło nad Notecią nie prowadzono działań związanych z usuwaniem skutków powodzi (dot. rzeki Noteć).	brak kosztów
Uwzględnianie zagadnień zagrożenia poważnymi awariami w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanych decyzjach	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	W okresie sprawozdawczym nie zachodziła konieczność uwzględniania tych zagadnień.	brak kosztów

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy

Tabela 32. Pozostałe zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu gminy

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Monitoring w mieście Nakło nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	50 000,00 (2013) 10 947,00 (2014)
Instalacja syreny z głośnikami szczelinowymi, została zamontowana na budynku Szkoły Podstawowej nr 2, przy ul. Bydgoskiej w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	21 468,00 (2013)
Zakup samochodu specjalnego pożarniczego dla jednostki OSP w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	290 100,00 (2013)
Dotacje dla OSP na sprzęt, wyposażenie, remont remiz w Ślesinie i Potulicach	Gmina Nakło nad Notecią	89 504,73 (2013) 61 868,70 + 3 877,75 + 15 964,56 (2014)
Dofinansowanie w formie dotacji celowej zakupu samochodu gaśniczo – patrolowego oraz zakupu Zestawu Ratownictwa Medycznego PSP R-1 dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Nakle nad Notecią	Gmina Nakło nad Notecią	33 872,00 (2014)

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Zakup wyposażenia oraz sprzętu niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego	Gmina Nakło nad Notecią	13 442,47 (2013) 10 587,48 (2014)
Szkolenia instruktażowe z pierwszej pomocy z użyciem AED	Gmina Nakło nad Notecią	800,00 (2013)
Spotkania z sołtysami, pogadanki w szkołach, informacje w lokalnym radio, strona internetowa GCZK. Mając na celu uświadomienie społeczeństwa w zakresie szkodliwości dla środowiska jakim jest wiosenne wypalanie traw przeprowadzono rozmowy z sołtysami oraz umieszczano informacje w lokalnym Radio N i na portalu internetowym GCZK. Informacja na portalu dotycząca afrykańskiego pomoru świń (ASF)	Gmina Nakło nad Notecią	Nie dotyczy

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy

3.9. GOSPODARKA ODPADAMI

Kolejna tabela zawiera natomiast wykaz wydatków ponoszonych w okresie sprawozdawczym na cele zaplanowane w Programie ochrony środowiska.

Tabela 33. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania uzyskany na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Gospodarowanie odpadami komunalnymi. Utrzymanie czystości w Mieście i Gminie	Gmina Nakło nad Notecią	6.450.861,00	Środki finansowe zostały wykorzystane na odbiór odpadów komunalnych z gminy Nakło nad Notecią, na kampanię informacyjną, na budowę i utrzymanie PSZOK oraz na przeładunek odpadów komunalnych na stacji przeładunkowej w Rozwarzynie, koszty związane z obsługą	5.642.273,67

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
			administracyjną systemu.	
			przeładunek odpadów w stacji przeładunkowej, przekazywanie odpadów do RIPOK w Wawrzyńkach, unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych – przeterminowane leki,	5 642 273,67
			<p>Realizowany był (jak co roku) program „CZYSTA GMINA” poprzez :</p> <p><u>1. Kontrole posesji</u> - sprawdzano m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie posesji w pojemniki na odpady, - udokumentowanie wywozu odpadów stałych oraz płynnych, - częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów, - czystość w obrębie nieruchomości, - informowanie o zakazie spalania śmieci. <p>Podjęto łącznie 520 interwencji dotyczących utrzymania czystości, w wyniku których nałożono 112 mandatów karnych, pouczone 332 osoby, wobec 3 sprawców wykroczeń skierowano wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią, 85 osób otrzymało polecenia pisemne na uregulowanie nieprawidłowości.</p> <p><u>2. Kontrole nielegalnych wysypisk odpadów komunalnych</u> - monitorowanie terenów leśnych, nieużytków z uwagą na nielegalne wysypiska odpadów komunalnych oraz wypalanie traw. Ujawniono 6 składowisk odpadów komunalnych. Ustaleni sprawcy zostali pociągnięci do odpowiedzialności karnej oraz zobligowani do uporządkowania zaśmieconego terenu. Nielegalne składowiska odpadów ujawniono w między innymi</p>	

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
			<p>w takich miejscach jak: Potulice, Występ, Minikowo, Ślesin, Nakło nad Notecią.</p> <p><u>Ponadto</u> dwukrotnie przeprowadzono zbiórkę odpadów wielkogabarytowych - przyjęto 323 zgłoszenia. Podczas zbiórki zostały zebrane: m.in. opony, kanapy, fotele, telewizory, lodówki, radioodbiorniki oraz inny sprzęt elektroniczny. Tego typu akcje, niejednokrotnie zapobiegają spalaniu ww. w domowych piecach, kotłowniach C.O. oraz w tak zwanych ogniskach.</p>	
Utrzymanie czystości w Mieście i Gminie	Gmina Nakło nad Notecią,	1 228 300,00	opróżnianie, mycie i konserwacja koszy ustawionych na terenie miasta i gminy Nakło nad Notecią, wywóz nieczystości płynnych i stałych, usuwanie martwych zwierząt, usuwanie śliskości drogowej, wywóz nieczystości z pojemników ustawionych na terenach wiejskich, targowiskach, odprowadzenie ścieków, dzierżawę gruntu pod szaleł miejski na ul. Plac Zamkowy, niezbędne bieżące prace remontowo-konserwacyjne w szalełach miejskich, pomieszczeniu socjalno-magazynowym w Potulicach.	1 183 733,00
Rekultywacja składowiska odpadów w m. Rozwarzyn	Związek Gmin Kcynia, Nakło, Szubin	1 423 431,00	<p>Decyzja na zamknięcie składowiska odpadów została wydana w listopadzie 2012 r. przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla Zakładu Gospodarki Odpadami w Rozwarzynie.</p> <p>W styczniu 2013 r. decyzja ta została przeniesiona na Związek Gmin Kcynia Nakło Szubin.</p> <p>W maju 2013 r. decyzja została zmieniona pod kątem proponowanego harmonogramu prac.</p> <p>Zadanie ujęte zostało w projekcie realizowanym</p>	Brak kosztów w okresie sprawozdawczym

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
			<p>przez Urząd Marszałkowski w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Priorytet II Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi, Działanie 2.1</p> <p>Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym</p> <p>uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, konkurs Nr 7/POIiŚ/2.1/03/2013, pn. „Rekultywacja składowisk odpadów w województwie kujawsko-pomorskim na cele przyrodnicze” jako Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m.Rozwarzyn gm.Nakło nad Notecią”. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono przetarg na wyłonienie wykonawcy zadania, z który</p>	
<p>Dofinansowywanie działań związanych z demontażem, transportem i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest.</p>	<p>Gmina Nakło nad Notecią, WFOŚiGW</p>	<p>15 000,00</p>	<p>W okresie sprawozdawczym Gmina prowadziła nabór wniosków na dofinansowanie w zakresie odbioru i unieszkodliwienia odpadów azbestowych (bez demontażu).</p> <p>Gmina Nakło nad Notecią posiada program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest uchwalony przez Radę Miejską w Nakle nad Notecią uchwałą nr XV/319/2011 z dnia 29 grudnia 2011 r.</p> <p>Odbiór i transport w celu unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, odbywał się na zamówienie Gminy Nakło nad Notecią. Był on realizowany na podstawie umowy przez firmę Eco-Pol Sp. z o.o. 86-120 Pruszcz, ul. Dworcowa 9.</p>	

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
			<p>Firma posiada niezbędne zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami. Odebrane odpady zostały przekazane na składowisko odpadów niebezpiecznych w Małociechowie prowadzone również przez wym. Spółkę.</p> <p>2013 - odbiór i unieszkodliwianie 49,9 Mg odpadów azbestowych</p> <p>2014 - odbiór i unieszkodliwianie 36,966 Mg odpadów azbestowych w ramach środków Gminy oraz 17,6 Mg w ramach środków WFOŚiGW</p> <p>W ramach realizowanego programu przez samą gminę (bez środków WFOŚiGW) zrealizowano 21 wniosków</p>	<p>17 143,74 (2013)</p> <p>15 475 (2014)</p> <p>9 504,00 (2014)</p>
Realizacja szkoleń obejmujących zagadnienia środowiskowe dla pracowników Urzędu Miasta i Gminy, rolników, mieszkańców w zakresie: gospodarki odpadami, unieszkodliwiania azbestu itp.).	Gmina Nakło nad Notecią, straż miejska	3 000,00	<p>Interwencje dot. spalania odpadów</p> <ul style="list-style-type: none"> - w roku 2013 – 11 pouczeń, 8 mandatów karnych. - w roku 2014 - 17 pouczeń, 9 mandatów karnych. <p>Szkolenia pracowników:</p> <ul style="list-style-type: none"> -9 szkoleń – 13 pracowników - 15 szkoleń - 25 pracowników 	<p>2 895,00 (2013)</p> <p>6 502,00 (2014)</p>
Prowadzenie edukacji ekologicznej poprzez konkursy, festyny, pikniki związanej z gospodarką odpadami	Gmina Nakło nad Notecią	15 000,00	W roku 2013 roku odbył się festyn ekologiczny (Ekomajówka) w trakcie, którego podejmowane były działania informacyjno-edukacyjne dotyczące prawidłowej segregacji odpadów.	3 000,00

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy

Gospodarowanie odpadami na terenie Gminy to nie tylko działania prowadzone w zakresie odpadów komunalnych. Cały system gospodarowania odpadami innymi niż komunalne leży w gestii Starosty Nakielskiego oraz Marszałka Województwa. W okresie sprawozdawczym oba te organy wydały następujące decyzje związane z gospodarowaniem odpadami innymi niż komunalne:

Tabela 34. Wykaz wydanych pozwoleń i zezwoleń związanych z gospodarką odpadami

Lp.	Rodzaj działalności	Podmiot prowadzący działalność
2013		
1	Zbieranie odpadów w Nakle nad Notecią	Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego Patryk Perlak ul. Sądowa 14B, 89-100 Nakło nad Notecią
2	Zbieranie odpadów w m. Paterek	EUROBAC Organizacja Odzysku S.A. ul. Błękitna 6, 85-370 Bydgoszcz
3	Zbieranie odpadów w m. Rozwarzyn	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o ul. M. Drzymały, 89-100 Nakło nad Notecią
4	Zbieranie odpadów w Nakle nad Notecią, ul. Sądowa	„REC- STAL” S.C. Michał Kowal i Jarosław Radajewski ul. Kcyńska 20, 89-200 Szubin
5	Zbieranie odpadów w Nakle nad Notecią ul. Wzgórze Wodociągowe 59	BYDGOSTEX Sp. z o. o. ul. Witebska 13, 85-759 Bydgoszcz
6	Zbieranie odpadów w m. Potulice	REMECO SPÓŁKA z o. o. ul. Bratkowa 2, Trzeciewnica 89-100 Nakło nad Notecią
7	Zbieranie odpadów w m. Paterek	„Paula” Paulina Malikowska ul. Cicha 5, Paterek, 89-100 Nakło nad Notecią
8	Transport	„METAL-PLAST” Angelika Siemianowska ul. Młyńska 20, 89-100 Nakło nad Notecią
9	Transport	„STOLARMIX” Zakład Stolarstwa Zabytkowego i Współczesnej, Karol Wolny ul. Szubińska 20, Paterek, 89-100 Nakło nad Notecią
10	Transport	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o ul. M. Drzymały, 89-100 Nakło nad Notecią
11	Transport	REMECO SPÓŁKA z o. o. ul. Bratkowa 2, Trzeciewnica, 89-100 Nakło nad Notecią
2014		
1	Wytwarzanie odpadów w m. Paterek	Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego „PATEREK” S. A. Paterek ul. Przemysłowa 1, 89-100 Nakło nad Notecią
2	Zbieranie odpadów w m. Paterek	Zakładu Stolarstwa Zabytkowego i Współczesnej „STOLARMIX” Karol Wolny ul. Szubińska 20, Paterek, 89-100 Nakło nad Notecią
3	Miejsce zbierania odpadów na terenie Nakła nad Notecią - ul. Ks. P. Skargi 7 - ul. Ks. I. Gepperta - ul. Długiej - ul. Sądowej - Osiedle Jana Sobieskiego w Paterku - ul. Krzywoustego	Komunalnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Nakle na Notecią, ul. Michała Drzymały 4a, 89-100 Nakło nad Notecią

	- ul. Kazimierza Wielkiego - ul. Bydgoskiej - Osiedle Władysława Łokietka - Al. Parkowa w Potulicach	
4	Zbieranie odpadów w m. Paterek	DEKOPOL Sp. z o. o. ul. Przemysłowa 1, Paterek 89-100 Nakło nad Notecią
5	Zbieranie odpadów w Nakle nad Notecią, ul. Młyńska	Recykling Partner Group Sp. z o. o. ul. Młyńska 34, 89-100 Nakło nad Notecią
6	Zbieranie odpadów w m. Rozwarzyn	Spółdzielni Socjalnej „Notec” ul. Młyńska 22, 89-100 Nakło nad Notecią
7	Zbieranie odpadów w m. Potulice	REMECO Spółka z o. o. ul. Bratkowa 2, Trzeciewnica, 89-100 Nakło nad Notecią
8	Zbieranie odpadów w m. Występ	Jacek Borzyszkowski Występ, ul. Różana 2, 89-100 Nakło nad Notecią
9	Transport	Wojciecha Kropornickiego, Usługi Transportowe Karnowo 73, 89-100 Nakło nad Notecią
10	Transport	DEKOPOL Sp. z o. o. ul. Przemysłowa 1, Paterek 89-100 Nakło nad Notecią
11	Transport	Recykling Partner Group Sp. z o. o. ul. Młyńska 34, 89-100 Nakło nad Notecią
12	Transport	Firmy „NOWAK” ul. Zanutecie 2, 89-100 Nakło nad Notecią
13	Transport	Spółdzielni Socjalnej „NOTEĆ” ul. Młyńska 22, 89-100 Nakło nad Notecią
14	Transport	„SECOPOL” Sebastian Baran, pl. Szkolny 3E, 89-100 Nakło nad Notecią
15	Wytwarzanie odpadów, zbieranie, odzysk	P.P.H.U. POLIMER SP.CYWILNA, K. Frydrych, L. Misiak ul. Przemysłowa 1, 89-100 Nakło nad Notecią
16	Odzysk, zbieranie odpadów	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Secopol Sebastian Baran ul. Os. J. Sobieskiego 4/2 89-100 Nakło Nad Notecią

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Tabela 35. Ilość odpadów wykazanych przez podmioty korzystające ze środowiska

rodzaj gospodarowania odpadami	suma odpadów w roku 2013 (Mg)	suma odpadów w roku 2014 (Mg)
odzysk	351 303,8557	83 081,8793
unieszkodliwianie	0,0000	0,0000
wytwarzanie	191 554,8937	81 748,9414
zbieranie	70 081,7918	109 042,3381

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

3.10. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Tabela 36. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	rok 2013	rok 2014
liczba projektów zrealizowanych na rzecz ochrony środowiska	Gmina	5	5
ilość zebranych odpadów podczas akcji ekologicznych	Gmina	nie prowadzono działań	
ilość ścieżek przyrodniczo – dydaktycznych	Gmina	nie powstały nowe ścieżki	

Źródło: Gmina

Tabela 37. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska oraz opracowywanie raportów z realizacji POŚ (co 2 lata).	Gmina Nakło nad Notecią	6 700,00	Zadanie zrealizowane w roku 2013 Opracowanie „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020” wraz z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko, opracowanie Raportu z realizacji programu ochrony środowiska	6 700,00 + 1 500,00 (2013)
Informowanie mieszkańców o prowadzonych postępowaniach, wydawanych decyzjach, prowadzonych inwestycjach, opracowywanych planach i programach oraz jakości środowiska na terenie Miasta i Gminy (BIP, tablica ogłoszeń, lokalna prasa itd.)	Gmina Nakło nad Notecią	Nie dotyczy	Gmina na bieżąco informuje mieszkańców o toczących się postępowaniach, ogłasza konsultacje społeczne, toczące się postępowania w zakresie wydania decyzji środowiskowych itp.	Nie dotyczy
Prowadzenie edukacji ekologicznej	Gmina Nakło nad	12 500,00	Organizacja imprez, konkursów, pokazów ekologicznych	4 297,99

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
poprzez konkursy, festyny, pikniki o tematyce ekologicznej	Notecią, Powiat, Nadleśnictwa		oraz zakup literatury specjalistycznej. Dodatkowo prowadzono akcję edukacyjną w związku z wprowadzeniem nowego systemu odbioru odpadów komunalnych	(2013) 23 613,18 (2014)
			Organizacja konkursów i festynu ekologicznego	996,38 (2013) 6 619,04 (2014) 943,04 (2014) 9.909,41 (2014)
			Organizacja Pikników Ekologicznych dla przedszkolaków i najmłodszych uczniów szkół podstawowych oraz wyjazdów na zajęcia terenowe	10 005,75 (2013)
			Zakup Toreb EkoBag	404,67 (2014)
			Nagrody na konkurs pt. Cztery Żywioty – Woda, Co w trawie piszczy, na konkurs ekologiczny pt. Równowaga w Przyrodzie, Najładniejszy ogród	1 399,20 (2014)
Wyjazdy specjalistyczne organizowane wspólnie z ODR Minikowo	Gmina Nakło nad Notecią, ODR	5 000,00	W roku 2014 Środki finansowe w kwocie wydatkowane zostały na wyjazdy specjalistyczne Sołtysów i rolników do Poznania (wystawa rolnicza AGRO-Premiery); Dobrzycy (ogrody tematyczne); Wiatrowa Owińsk i Poznania (Stacja Doświadczalna Oceny Odmian i Centrum Ogrodnicze); Więcborka (szkolenie dla pszczelarzy i rolników), do Przysieka (forum pszczelarzy) wyjazd na krajowe dożynki do Częstochowy oraz na monitoring gleby na zawartość składników pokarmowych.	14 458,00 (2014)

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy

Tabela 38. Pozostałe zadania z zakresu gospodarki odpadami nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Budowa Centrum Ekologiczno-Kulturalnego w Trzeciewnicy oraz wyposażenie i otwarcie w roku 2014.	Gmina Nakło nad Notecią, dotacja z Urzędu Marszałkowskiego	898 160,79 (2013) 30 073,94 (2014)
Ptasie migracje – stworzenie produktów turystycznych w oparciu o zasoby przyrodnicze stawów hodowlanych karpia położonych w miejscowości Ślesin i Występ oraz promocja walorów przyrodniczych obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego	Gmina Nakło nad Notecią	20 676,58
Oplata z tytułu składki członkowskiej Statutu Związku Gmin Kcynia Nakło Szubin za 2013 r.	Gmina Nakło nad Notecią	189 054,00 (2013) 219 464,00 (2014)
Dotacja na dofinansowanie przedsięwzięcia pn.: „Paterkowski szlak” – program edukacyjno - przyrodniczy. Na niezagospodarowanym terenie przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Paterku powstała ścieżka edukacyjno-przyrodnicza pod nazwą „Paterkowski szlak”. Miejsce to stanowi tzw. bazę dydaktyczno-przyrodniczą do prowadzenia aktywnych zajęć na świeżym powietrzu poprzez zabawę i obserwację.	Gmina Nakło nad Notecią	25.000,00 (2014)

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy

3.11. RACJONALIZACJA ZUŻYCIA SUROWCÓW, ENERGII

Tabela 39. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	rok 2013	rok 2014
ilość zużytej wody na 1 mieszkańca na rok, na 1 korzystającego na rok	GUS	28,0	28,7
zużycie energii, na 1 mieszkańca na rok	GUS	12067 (2012)	11908 (2013)
liczba instalacji działających w oparciu o energię odnawialną	Gmina	b.d	29

Źródło: GUS, Gmina

Tabela 40. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu racjonalizacji zużycia surowców i energii na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Zmniejszenie strat energii, poprawy parametrów energetycznych budynków, podnoszenie sprawności wytwarzania energii	Gmina Nakło nad Notecią	brak danych szacunkowych	Termomodernizacja budynku Nakielskiego Ośrodka Kultury w Nakle nad Notecią – Opracowano dokumentację projektową, wykonano audyt energetyczny oraz studium wykonalności. W roku 2013 złożono wnioski w ramach RPO WK-P na dofinansowanie projektu. W czerwcu 2014 roku podpisano umowę na dofinansowanie w ramach EFRR oraz ogłoszono przetarg na wyłonienie wykonawcy.	175 000,00 615,00 zł na opracowanie wniosku (2013) 281 998,15 (2014)
			Przebudowa pokrycia dachowego w obiekcie Zespołu Szkół w Występie	8 254,73 (2013)
			Termomodernizacja pawilonu szkolnego w Trzeciewnicy	64 322,44 (2013)
			Wymiana pieca grzewczego w budynku stanowiącym własność gminy przy ul. Kazińskiej w Ślesinie 5	10 745,00 (2014)
	Termomodernizacja budynku Przedszkola w Paterku		41 925,45 (2014)	
	PSG		Inwestycje w zakresie podłączenia do sieci gazowej w latach 2013-2014 odbyły się w następujących ulicach nakład nad Notecią: Staszica, Wzgórze Wodociągowe, Zielone Wzgórze, 1 Maja, Nowa, Młyńska, Leśna, Dąbrowskiego, Niecała, Długa, Polna, modrzewiowa, Lelewela, Mrotecka, Różana. inwestycje prowadzono także w Chrzastowie i Wieszkach oraz Potulicach (ul. Sportowa, Szkolna, Krysińskiego). inwestycje prowadzone były w miejscowości Występ: Rybacka, Tulipanowa, Wiejska, Goździkowa, Fiołkowa, Makowa, Frezjowa, Różana, Wrzosowa, Narcyzowa, krokusowa, Sosnowa, Kasztanowa, Akacja, Brzozowa, Lipowa, Topolowa, Wierzbowa, Świerkowa, Dąbowa.	b.d.
Wymiana stolarki okiennej w budynku	Gmina Nakło nad	50 000,00	Brak realizacji zadania	-

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2013-2014	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
UMiG w Nakle nad Notecią	Notecią			
Opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe dla Miasta i Gminy	Gmina Nakło nad Notecią	30 000,00	Realizacja zadania przełożona na rok 2015	w okresie sprawozdawczym brak

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy

Tabela 41. Pozostałe zadania z zakresu racjonalizacji zużycia surowców i energii nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2013-2014 (zł)
Działania promocyjne i edukacyjne w odniesieniu do kształtowania pozytywnych postaw mieszkańców zakresie poszanowania energii, możliwości wykorzystywania alternatywnych źródeł energii, korzystania z transportu publicznego, negatywnych skutków spalania odpadów w paleniskach domowych Zajęcia edukacyjne w szkołach: - w roku 2013 - w formie pogadarek - 17 spotkań, w których udział wzięło 778 uczniów, - w roku 2014 - w formie pogadarek - 22 spotkania, w których udział wzięło 1 743 uczniów.	Gmina Nakło nad Notecią, straż miejska	W ramach kosztów administracyjnych

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy

4. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Opracowana w roku 2012 aktualizacja dotąd obowiązującego Programu ochrony środowiska zakłada zarządzanie środowiskiem oraz monitoring wdrażania ustaleń i kierunków wyznaczonych w ww. dokumencie na terenie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią.

Jednym z założeń monitoringu wdrażania dokumentu jest raportowanie stanu jego realizacji w cyklu dwuletnim (analiza porównawcza stanu wyjściowego i obecnego). Przedstawienie opracowania raportowego w tym zakresie odbywa się przed Radą Miejską.

Podstawą właściwej oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko (emisja z instalacji). Wskaźniki monitorowania projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. Analiza wskaźnikowa przeprowadzona w poprzednich rozdziałach ma za zadanie bezpośrednio monitorowanie rozwoju stanu infrastruktury, stanu środowiska, emisji z instalacji i podjętych działań organizacyjnych, co pośrednio wskazuje na realizację wskazanych w Programie ochrony środowiska celów ekologicznych.

Niniejszy Raport uwzględnił zaproponowane wskaźniki ujęte w Programie ochrony środowiska, tak aby dokonać bardziej dokładnej oceny zmian zachodzących w środowisku i zapewnić spójność Raportu z Programem.

Zbiór wskaźników może być z czasem ograniczony lub rozszerzony, w zależności od potrzeb wynikających z analizy rzeczywistej sytuacji na terenie jednostki. Ważne jest jednak, aby modyfikacje w zakresie wskaźników nie były zbyt duże, ponieważ trudno będzie porównywać poszczególne raporty między sobą.

Oceny sporządzonej w Raporcie dokonano na podstawie wskaźników przyjętych w POŚ dla Gminy oraz weryfikacji działań podejmowanych przez instytucje działające na terenie jednostki i podmioty gospodarcze, spółki. Ocena wdrożenia przyjętych w POŚ celów jest utrudniona z uwagi na brak niektórych danych, informacji i wskaźników wynikających m.in. z nieukazania się publikacji WIOŚ i danych statystycznych za rok 2014. Wiele wskaźników jakości środowiska nie jest monitorowanych co roku i z tego też wynika częściowy brak danych i niemożność precyzyjnego określenia zmian w okresie sprawozdawczym.

Choć przeprowadzona ocena nie jest pełna, to jednak na podstawie zgromadzonych danych można sformułować tezę, że Gmina skutecznie realizuje założone cele, koncentrując się na najistotniejszych obszarach problemowych i bez pominięcia kluczowych zadań w ochronie środowiska.

4.1. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ CELI EKOLOGICZNYCH

Lata 2013 - 2014 to pierwsze dwa lata funkcjonowania „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020”. Większość zadań w nim zaplanowanych została przez te dwa lata zrealizowana. Przykładowo:

1. z zakresu **ZASOBY WODNE I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA** zrealizowano inwestycje związane z rozbudową sieci wodociągowej, a także sieci kanalizacyjnej. Inwestycje były prowadzone przez KPWiK Nakło nad Notecią. Wykonano także oczyszczanie zbiorników wodnych oraz melioracje. Oprócz działań inwestycyjnych cel był realizowany także przez prowadzony monitoring ujęć wód podziemnych, w ramach zadań własnych eksploatatorów ujęć.
Konieczne są jednak dalsze działania w zakresie oczyszczania odprowadzanych wód, gdyż stan jakości wód powierzchniowych nie uległ znaczącej poprawie. W szczególności wyróżnić w tym temacie należy działania podejmowane w ramach kanalizacji deszczowej, a konkretnie rozbudowy systemu urządzeń oczyszczających ścieki opadowe i roztopowe, które niosą ze sobą często duży ładunek zanieczyszczeń.
2. z zakresu **POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB** zaplanowane działania realizowano głównie w oparciu o działania wynikające z zadań własnych gminy, czyli utrzymania porządku i czystości (likwidacja obszarów zaśmieconych), współpracowano z przedstawicielami ODRów w zakresie edukowania rolników oraz prowadzono bieżącą ochronę powierzchni ziemi na poziomie opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na te dwa lata w Programie nie było zaplanowanych istotnych inwestycji, orócz rekultywacji składowiska odpadów. Powiat natomiast prowadził bieżącą ochronę kopalni poprzez wydawane koncesje na wydobywanie zasobów mineralnych oraz kontrolę prowadzonych prac związanych z rekultywacją gruntów.
3. z zakresu **PRZYRODA** zrealizowano wszystkie działania związane z pielęgnacją terenów zieleni urządzonej, nasadzenia drzew i krzewów. Stopniowo realizowany był również program zalesień, co spowodowało przyrost terenów zalesionych. Cel ten był także realizowany w ramach środków własnych bądź funduszy zewnętrznych, takich jak WFOŚiGW. Opracowane plany ochrony dla obszarów chronionych stanowiły podstawowy dokument do podejmowania działań z zakresu ochrony przyrody, jak również zagospodarowania przestrzennego, czyli na podstawie opracowywanych MPZP. Dokumenty planistyczne w sposób kompleksowy odnoszą się do kluczowych kwestii związanych z ochroną środowiska i zabezpieczają jego walory w kontekście postępującej suburbanizacji i rozwoju przemysłu. W MPZP zapewniane są tereny zieleni urządzonej, izolacyjnej, która stanowi także lokalne korytarze ekologiczne dla miejscowej fauny.
4. z zakresu **POWIETRZE ATMOSFERYCZNE** najważniejszymi zrealizowanymi inwestycjami były praktycznie wszystkie zaplanowane termomodernizacje, wymiany instalacji, kotłów oraz wiele dodatkowych działań, takich jak ocieplenia budynków, remonty dachów na budynkach użyteczności publicznej. Cel ten był także realizowany poprzez bieżące modernizacje ciągów komunikacyjnych, które zapobiegają wtórnemu pyleniu z dróg oraz wspomagany przez akcje ekologiczne i informowanie mieszkańców. Gmina podeszła w roku 2013 do sporządzania dokumentu Plan gospodarki niskoemisyjnej, który będzie miał na celu zmniejszenie finalnej emisji dwutlenku węgla do atmosfery pochodzącej z niskiej emisji, transportu, sektora energetycznego. Wszelkie działania realizowane w tym celu nakładały się na realizację programu ochrony powietrza.
5. z zakresu **HAŁAS** zrealizowane były praktycznie wszystkie zaplanowane przez gminę inwestycje związane z budową, rozbudową, modernizacją dróg, ich

utwardzeniem, rozbudową poboczy, chodników. Wszelkie działania inwestycyjne, w połączeniu z lokalnym planowaniem przestrzennym na poziomie MPZP przyczyniały się do realizacji celu.

6. najmniej inwestycji zaplanowanych było z zakresu **PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE i POWAŻNE AWARIE** jednak i w tych celach podejmowano działania organizacyjne.
7. z zakresu **GOSPODARKA ODPADAMI** lata 2013 - 2014 to okres realizacji wprowadzonych założeń ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, stąd duża część nakładów skierowana była na edukację ekologiczną, rozwój selektywnej zbiórki, ale także samo gospodarowanie odpadami i utrzymanie minipiszoków. Osiągnięte poziomy recyklingu, szczelność systemu odbioru odpadów komunalnych, ilość złożonych deklaracji, to wszystko stanowi o realizacji celu określonego w Programie ochrony środowiska. Uzupełnieniem systemu zbiórki odpadów komunalnych była również realizacja usuwania wyrobów zawierających azbest, w której co roku biorą udział mieszkańcy korzystający ze wsparcia finansowego WFOŚiGW.

4.2. PODSUMOWANIE KOŃCOWE

Zadania własne gminy w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska wynikają przede wszystkim z ustawy o samorządzie gminnym i przepisów dotyczących ochrony środowiska. Część zadań przypisana jest organom Powiatu, ale ich realizacja spoczywa na adresatach decyzji i podmiotach korzystających ze środowiska.

Wśród wydawanych decyzji, przyjmowanych zgłoszeń i dokonywanych wpisów kształtujących warunki korzystania ze środowiska (w których określa się normy, standardy emisji oraz uprawnienia) wymienić należy instrumenty prawno-administracyjne leżące po stronie samorządu powiatowego, województwa i samorządów gminnych:

- decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych,
- rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- pozwolenia wodnoprawne,
- pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- pozwolenia zintegrowane,
- pozwolenia w sprawie handlu emisjami, pozwolenia na wytwarzanie odpadów, ich zbieranie i przetwarzanie.

Wśród instrumentów działających także te o charakterze finansowym, do których zaliczyć można również: opłaty za korzystanie z zasobów środowiska, opłaty podwyższone, opłaty produktowe, administracyjne kary pieniężne, fundusze celowe, służące gromadzeniu środków pochodzących z opłat i kar oraz przeznaczania ich na z góry określone cele, różnicowanie stawek podatków i innych danin publicznych służących celom ochrony środowiska.

Zadania zapisane w Programie Ochrony Środowiska zostały zrealizowane zgodnie

z ogólną misją jednostki i własnymi zamierzeniami inwestycyjnymi. Istotną ich część, ze względu na specyfikę, wymaga systematyczności i bieżących prac, np. bieżące utrzymanie i konserwacja sieci wodno - kanalizacyjnych, utrzymanie i zarządzanie drogami, utrzymanie czystości i porządku, w tym likwidacja odpadów deponowanych w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, gospodarowanie odpadami komunalnymi, pielęgnacja zieleni, edukacja ekologiczna mieszkańców, monitorowanie stanu wody pitnej.

Część inwestycji i zadań z uwagi na ciągłość, długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji, czy dofinansowań jest realizowana etapowo (projekty dotyczące realizacji infrastruktury technicznej i obiektów). W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga dużych nakładów finansowych, stąd niezbędne staje się stałe pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych. Gmina skutecznie ubiegała się o dofinansowanie zadań generujących znaczne nakłady finansowe. Jednostka pozyskiwała środki na działania z Unii Europejskiej, NFOŚiGW oraz WFOŚiGW.

Ważne jest także, aby samorząd nadal podejmował współpracę z innymi jednostkami w zakresie ochrony środowiska, gospodarki odpadami i infrastruktury komunalnej. Współpraca ta pozwoli na osiągnięcie szerszych celów i pozyskanie większych środków finansowych.

Analizując wielkość nakładów finansowych, stwierdza się, że największe wydatki poniesione zostały na realizację inwestycji dotyczących budowy dróg, w dalszej kolejności na termomodernizację, a także gospodarkę odpadami.

Jak wskazuje niniejsze podsumowanie, w każdym z priorytetów podejmowano szereg zadań, jednak biorąc pod uwagę ich charakter i potrzebę dalszego rozwoju wiele grup zadaniowych powinna być kontynuowana w latach kolejnych, w miarę potrzeb oraz możliwości pozyskania środków finansowania. W szczególności kontynuowane powinny być wszelkie działania związane z poprawą stanu wód powierzchniowych oraz realizacją programu naprawczego określonego w programie ochrony powietrza, w związku z przekroczeniami normatywnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, utrzymujących się od kilku już lat. Tym samym wśród najważniejszych działań w przyszłości powinny znaleźć się termomodernizacje budynków, wymiana źródeł ogrzewania, rozwój energii odnawialnej, modernizacje ciągów komunikacyjnych, rozwój ścieżek rowerowych.

Ważnym działem zadań koniecznych do kontynuacji jest dalsza kanalizacja jednostki, ze względu na utrzymujący się zły stan wód. Podejmowane działania w układzie zlewniowym, edukacja rolników, powinny być realizowane i monitorowane na poziomie kolejnych raportów.

Kolejnym aspektem, na który w przyszłości powinien zostać położony nacisk jest ochrona mieszkańców przed hałasem.

Inne działania związane z ochroną zasobów przyrodniczych, ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz budowaniem szczelnego systemu odbioru odpadów komunalnych można uznać za zrealizowane w sposób zadowalający. W kolejnych latach działania powinny być kontynuowane w celu utrzymania jakości środowiska w tym zakresie na stałym poziomie.

Mocną stroną działań jest fakt, iż większość z nich wpływała pozytywnie na więcej niż jeden element środowiska. Bieżące utrzymanie i zarządzanie drogami, polegające na przeprowadzaniu remontów, wprowadzaniu właściwej organizacji ruchu oraz utrzymaniu dróg w czystości przyczynia się do ochrony powietrza atmosferycznego (ograniczenie pylenia

wtórnego, mniejsza emisja gazów powstających w wyniku spalania paliwa w silnikach pojazdów) oraz hałasu (poprzez poprawę płynności jazdy). Ponadto podejmowane zadania wpisywały się w realizację nie tylko jednego celu, ale także kilku. Służyły temu m. in. uchwalane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczą wszystkich elementów środowiska przyrodniczego), remonty i modernizacje dróg (poprawa jakości powietrza oraz klimatu akustycznego).

Zaznaczyć należy, że o ile można ocenić stopień realizacji zadań pozostających w kompetencji organu Gminy, czy też instytucji państwowych (WIOŚ, bądź PSSE), tak trudne do weryfikacji są działania podejmowane indywidualnie przez mieszkańców (np. poprawa energetyczna budynków, stosowanie OZE w gospodarstwach domowych itd.) oraz przez samych przedsiębiorców, którzy niekiedy niechętnie udzielają informacji umożliwiających dokonanie takiej oceny.

Analizując działania podjęte w latach 2013 – 2014 oraz wskaźniki oceny rozwoju infrastruktury technicznej i stanu środowiska przyrodniczego, można stwierdzić, że realizacja celów założonych w dokumencie POŚ wpływa pozytywnie na rozwój Gminy oraz pozwala na ciągłe monitorowanie stanu środowiska i wykonywanie zadań, które będą prowadziły do dalszego pozytywnego rozwoju.

Reasumując, działania podjęte w latach 2013 – 2014 wpisują się w założenia i cele wyznaczone w Programie ochrony środowiska i należy ocenić je jako pozytywne. Przeprowadzenie pełnej oceny, co do stopnia poprawy stanu środowiska w Gminie wymaga dłuższego przedziału czasowego oraz dalszych działań inwestycyjnych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Dochody ogółem, w tym otrzymane dotacje w latach 2013-2014	6
Tabela 2. Wydatki ogółem, w tym na ochronę środowiska w latach 2013-2014	7
Tabela 3. Wyniki monitoringu rzek z terenu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	8
Tabela 4. Zmiany powierzchni użytków rolnych w okresie sprawozdawczym.....	9
Tabela 5. Powierzchnia i ilość obszarów prawnie chronionych, terenów zieleni urządzonej oraz lasów w okresie sprawozdawczym	10
Tabela 6. Klasyfikacja stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony zdrowia w roku 2014	12
Tabela 7. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony roślin w roku 2014.....	12
Tabela 8. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014	19
Tabela 9. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu zasobów wodnych i gospodarki wodno-ściekowej wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu.....	21
Tabela 10. Pozostałe zadania z zakresu ochrony zasobów wodnych i rozwoju gospodarki wodno-ściekowej nieujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014.....	24
Tabela 11. Pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie wód opadowych do wód lub do ziemi	27
Tabela 12. Pozwolenia na wykonanie urządzeń wodnych	29
Tabela 13. Pozwolenia wodnoprawne na pobór wód podziemnych w latach 2013-2014 z terenu gminy Nakło nad Notecią.....	29
Tabela 14. Pozwolenia na wykonanie urządzeń wodnych	29
Tabela 15. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014	31
Tabela 16. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu racjonalnego użytkowania gleb i wykorzystania kopalni wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu.....	33
Tabela 17. Pozostałe zadania z zakresu przyrody nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu.....	35
Tabela 18. Proponowane dodatkowe wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2013-2014.....	36
Tabela 19. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu ochrony przyrody wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	38
Tabela 20. Pozostałe zadania z zakresu przyrody nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu.....	40
Tabela 21. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2013-2014.....	41
Tabela 22. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu poprawy jakości powietrza wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	43
Tabela 23. Pozostałe zadania z zakresu poprawy jakości powietrza nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	47
Tabela 24. Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	49
Tabela 25. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2013-2014.....	50
Tabela 26. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu ochrony przed hałasem wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	51
Tabela 27. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2013-2014.....	52
Tabela 28. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu niedopuszczenia do możliwości negatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko wraz ze stopniem ich wykonania	53
Tabela 29. Wykaz zgłoszonych instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia	54

Tabela 30. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014	54
Tabela 31. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	56
Tabela 32. Pozostałe zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu gminy	56
Tabela 33. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania uzyskany na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	57
Tabela 34. Wykaz wydanych pozwoleń i zezwoleń związanych z gospodarką odpadami	62
Tabela 35. Ilość odpadów wykazanych przez podmioty korzystające ze środowiska	63
Tabela 36. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014	64
Tabela 37. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania uzyskany na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	64
Tabela 38. Pozostałe zadania z zakresu gospodarki odpadami nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	66
Tabela 39. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2013-2014	66
Tabela 40. Planowane na lata 2013-2014 zadania z zakresu racjonalizacji zużycia surowców i energii na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu.....	67
Tabela 41. Pozostałe zadania z zakresu racjonalizacji zużycia surowców i energii nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2013-2014 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	68

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Wydatki, w tym na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w okresie sprawozdawczym	7
--	---